



ΚΑΪΡΟ – ΑΘΗΝΑ, Τεύχος Θέρους 2024

Νέος ΚΑΔΜΟΣ

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΟ ΨΗΦΙΑΚΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ
ΤΩΝ ΕΚΔΟΣΕΩΝ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ ΚΑΪΡΟΥ
Υπεύθυνος έκδοσης: Νικόλας Βαδής

Οδός Μαχμούντ Μπασσιούνι αρ. 21, Κάιρο, Αραβική Δημοκρατία της Αιγύπτου

URL: <http://neoskadmos.online/> e-mail: kadmos.neos@gmail.com

Τεύχος
Θέρους 2024

ΕΚΔΟΤΗΣ:

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΚΑΪΡΟΥ

ΑΡΧΙΣΥΝΤΑΚΤΕΣ:

Πάνος Αρβανιτάκης
Λάκης Πεζάς

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ:

A. Κάιρο
Αλέξανδρος Μπάσης – Σχεδιασμός και Παραγωγή
Αλέξανδρος Κακαρούνας – Φιλολογική επιμέλεια
Βίλλυ Πολίτη-Ζουέ – Ιστορικά θέματα
B. Αθήνα
Κώστας Φέρρης – Χρονογράφημα
Μιχάλης Κωβαίος – Σύμβουλος Έκδοσης

ΤΑΚΤΙΚΟΙ ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ: Αλέκος Γκρέις, Αιγυπτιακές Λαογραφίες, Λάμπρος Μπενοβίας, Poet in Residence, Νίκος Φοίβος Κυριακού, φωτορεπορτάζ, Αγγελική Τσιαδίμη, Γιάννης Φουρτούνας.

ΕΚΤΑΚΤΟΙ ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ: Νικόλας Νικηταρίδης, Έλενα Κοσένα, Μιχάλης Μπίσκος, Μαρία Αδαμαντίδου-Κουτρομπάκη, Στέλλα Ξυδιά, Νανά Ευσταθιάδου, Πέτρα Κουμούση, Γρηγόρης Χαλιακόπουλος

Σας καλούμε να επισκέπτεστε την σελίδα του περιοδικού (Ctrl+click στον σύνδεσμο), όπου μπορείτε να διαβάσετε ή να «κατεβάσετε» τεύχη του περιοδικού:

<http://neoskadmos.online/>

Για επικοινωνία με τον Νέο Κάδομο στείλτε μήνυμα στην ηλεκτρονική διεύθυνση που φαίνεται στην αρχή της παρούσας σελίδας ή Ctrl+click στον σύνδεσμο:

kadmos.neos@gmail.com

Ο Νέος Κάδομος δημοσιεύει μόνο ενυπόγραφα άρθρα συνεργατών που φέρουν οι ίδιοι την ευθύνη γι' αυτά που γράφουν.

Τα άρθρα πρέπει να αποστέλλονται σε μορφή WORD να είναι μέχρι 2.000 λέξεις και 8 φωτογραφίες, άλλως δεν είναι δυνατόν να δημοσιευθούν. Η έγκριση άρθρων προς δημοσίευση δίνεται από τους Αρχισυντάκτες, ενώ σε περίπτωση διαφωνίας των, από τον Εκδότη.

Διανέμεται δωρεάν σε ηλεκτρονική μορφή από το Κάιρο σε φίλους του ανά τον Κόσμο.

Περιεχόμενα τεύχους

1.	Ο Νέος Κάδμος και οι συνεργάτες του	σελ. 02
2.	Μήνυμα του κ. Νικόλα Βαδή, Προέδρου του Ε.Κ.Κ.	σελ. 04
3.	Χαιρετισμός και παρουσίαση του τεύχους – Γράφει ο Αρχισυντάκτης Λάκης Πεζάς...	σελ. 05
4.	Μπόρα – Από τα παλιά του Αρχισυντάκτη Πάνου Αρβανιτάκη	σελ. 08
5.	Ο Χριστιανισμός και η Τελετή Έναρξης στους Ολυμπιακούς αγώνες στο Παρίσι – Το χρονογράφημα του Νέου Κάδμου – Γράφει ο Λάκης Πεζάς	σελ. 10
6.	Αιγυπτιώτικα ζαχαροπλαστεία σε Αίγυπτο και Ελλάδα – Γράφει ο Νίκος Νικηταριδής	σελ. 12
7.	Η μαγεία και ο θεός Χέκα στην Αρχαία Αίγυπτο – Γράφει η Δρ. Αγγελική Τσιαδήμη	σελ. 13
8.	Παιδικά καλοκαίρια στην Αίγυπτο των ονείρων μου – Γράφει ο Κώστας Φέρρης	σελ. 18
9.	Εις την τελευταίαν τάξιν – Γράφει ο Χρίστος Χριστοφόρου	σελ. 20
10.	16 ερωτήσεις στον Νικόλα Βαδή – Ερωτά η Μαρία Αδαμαντίδου	σελ. 21
11.	Παγκόσμια αυτοκρατορία: Από τους Σουμέριους στον Μ. Αλέξανδρο – Γράφουν μαθητές του 45 ^{ου} Δημοστικού Σχολείου του ΣΚ Λάρισσας	σελ. 22
12.	Η Γενική Συνέλευση του Ελληνικού Κέντρου Καΐρου – Γράφει ο Αλέξανδρος Μπάσης	σελ. 27
13.	Το Κοινοτικό Στάδιο της Σούμπρας ως εστία του Ελληνισμού – Γράφει ο Γιάννης Φουρτούνας	σελ. 30
14.	Τελετή Λήξης του σχολικού έτους στην Αμπέτσιο – Γράφει ο Αλέξανδρος Μπάσης ..	σελ. 37
15.	Βιβλιοπαρουσίαση – Η Γέφυρα των λεμονιών	σελ. 39
16.	Μαθήματα από τα κλιματικά παθήματα των προηγούμενων ετών μέχρι το μέλλον – Γράφει ο Καθηγητής Χρήστος Σ. Ζερεφός	σελ. 41
17.	Τελετή Λήξης του σχολικού έτους στο Αβερύφειο και την Τοσιτσαία-Πρατσίκιο – Γράφει ο Αλέξανδρος Μπάσης	σελ. 45
18.	Ινδία – Με τον φακό του Αμπετειανού Φοίβου Κυριακού	σελ. 53
19.	Από την ιστοσελίδα της Ελληνικής Κοινότητας Αλεξανδρείας – Συνέντευξη του μέλους της Συντακτικής Επιτροπής του Νέου Κάδμου, Αλέξανδρου Μπάση, στον δημοσιογράφο Γρηγόρη Χαλιακόπουλο	σελ. 49
20.	Αιγυπτιώτικο φολκλόρ από τον Αλέκο Γκρέις	σελ. 53
21.	Poet in Residence – Τα έμμετρα του Λάμπρου Μπενοβία	σελ. 54
22.	Αιγυπτιώτικο σταυρόλεξο – Επιμέλεια Γιάννης Φουρτούνας	σελ. 56

**Μήνυμα του κ. Νικόλα Βαδή,
Προέδρου του Ελληνικού Κέντρου Καΐρου**



Αγαπητοί φίλοι και αναγνώστες του Νέου Κάδμου.

Με χαρά σας παρουσιάζουμε το δεύτερο θερινό τεύχος του περιοδικού μας που συμπληρώνει σε λίγο δύο χρόνια ζωής.

Αναφερόμαστε φυσικά στο Νέο Κάδμο που είναι η συνέχεια του ιστορικού περιοδικού με τη μακρόχρονη πορεία δεκαετιών.

Η φιλόδοξη προσπάθειά μας συνεχίζεται με μεγάλη επιτυχία σύμφωνα με όλες τις αναφορές και τα μηνύματα που συνεχώς λαμβάνουμε από τους αναγνώστες μας, παλαιούς και νέους που συνεχώς προστίθενται.

Θα θέλαμε να σας ευχαριστήσουμε και ακόμα μια φορά να υποσχεθούμε ότι αυτή η προσπάθεια θα συνεχιστεί ακόμα πιο δυναμικά διαρκώς βελτιούμενη.

Όπως επίσης ακόμα μια φορά προσκαλούμε όσους επιθυμούν να συμμετάσχουν στον εμπλουτισμό του περιοδικού με άρθρα, εικόνες, σκέψεις ή δικά τους βιώματα.

Η συντακτική ομάδα του Νέου Κάδμου και εγώ προσωπικά σας ευχόμαστε ένα όμορφο υπόλοιπο καλοκαιριού με υγεία και γαλήνη.

Νικόλας Βαδής
Υπεύθυνος έκδοσης του Ν.Κ.

Χαιρετισμός του Αρχισυντάκτη και παρουσίαση του θερινού τεύχους 2024



Γράφει ο Λάκης Πεζιάς

Αγαπητοί μας φίλοι και φίλες, αγαπητοί αναγνώστες του **Νέου Κάδμου**.

Όπως ξέρετε η φθινοπωρινή ισημερία εφέτος ξεκινάει την Κυριακή, 22 Σεπτεμβρίου στις 3:43 ΜΜ, άρα επισήμως είμαστε ακόμα καλοκαίρι και έτσι μπορούμε να σας παρουσιάσουμε τον καλοκαιρινό **Νέο Κάδμο** χωρίς ενοχές για μία μικρή καθυστέρηση. Είχαμε πολύ μεγάλη ύλη για να διαλέξουμε τα καλύτερα και τα πιο ενδιαφέροντα άρθρα, παρουσιάσεις, αναμνήσεις και φωτογραφίες για εσάς, τους φίλους και τις φίλες του **Νέου Κάδμου**. Ελπίζουμε όλοι να συμφωνήσετε με τις επιλογές μας.

Μετά από ένα αρκετά μεγάλο χρονικό διάστημα από την τελευταία ανακοίνωση για τον **Καϊρινό Άνδρα ή Γυναίκα της Χρονιάς του Νέου Κάδμου**, το επόμενο, το φθινοπωρινό μας τεύχος, θα είναι αφιερωμένο στην εφετινή μας επιλογή για το 2024, τον αγαπητό σε όλους μας **Πρόεδρο της Ελληνικής Κοινότητας Καΐρου, τον αξιότιμο κύριο Χρήστο Καβαλή**. Για το έργο του κ. Καβαλή γράφουν πολλοί και αξιόλογοι Αιγυπτιώτες, αλλά θέλουμε και από εσάς που τον γνωρίσατε, σαν φίλο, σαν άνθρωπο, σαν επιχειρηματία, σαν Αμπετειανό, σαν Αιγυπτιώτη να μοιραστείτε μαζί μας τις εμπειρίες σας, αναμνήσεις, φωτογραφίες, ή ό,τι άλλο θέλετε από την γνωριμία σας με τον **Άνδρα της Χρονιάς 2024 του Νέου Κάδμου**.

Ο Καλοκαιρινός **Νέος Κάδμος, ΝΚ, ή ΝουΚου**, ξεκινάει με ένα καλωσόρισμα

από τον Εκδότη μας, τον κ. **Νικόλα Βαδή**, που μόλις επανεξελέγη Πρόεδρος στο **ΕΚΚ** κατά την διάρκεια της Γενικής Συνέλευσης του Ιστορικού Κέντρου στις 24 Μαΐου στο Κάϊρο. Έχω μία ιδιαίτερη συμπάθεια για το **ΕΚΚ**, όχι μόνο γιατί μικρός πήγαινα με τους γονείς μου στο Κέντρο για φαγητό πριν πάμε στην «Σουαρέ» παράσταση στο Σινεμά Μετρό στο Σολιμάν Πάσα, αλλά επειδή, όπως μου λέγε ο πατέρας μου τότε, **ο θείος του, υποθέτω και θείος μου, ο Γεώργιος Πεζιάς είχε διατελέσει και εκείνος πρόεδρος στο ΕΚΚ**.

Ψάχνοντας τους παλιούς **Κάδμους, 1947-1959, στην βιβλιοθήκη μου**, βρήκα ένα απίθανο γραμμένο άρθρο του συν-αρχισυντάκτη **Πάνου Αρβανιτάκη** με τίτλο «**Μπόρα**», από τον **Κάδμο του Ιανουαρίου 1948**. Ο Πάνος τότε ήταν στην Δ' Γυμνασίου, και όπως θα καταλάβετε κι' εσείς που θα το διαβάσετε, το ταλέντο του φάνηκε από τότε, στα 16 του χρόνια.

Όλοι μας είδαμε και θαυμάσαμε τους **Ολυμπιακούς στο Παρίσι**, και αντιδράσαμε, άλλοι λίγο, άλλοι πολύ, με την Τελετή Έναρξης όπως παρουσιάστηκε από τον Γάλλο **Thoma Jollie**. Αντέδρασα και εγώ. Το χρονογράφημά μου, «**Ο Χριστιανισμός και η Τελετή Έναρξης στους Ολυμπιακούς Αγώνες στο Παρίσι**» με τοποθετεί.

Τα Αιγυπτιώτικα Ζαχαροπλαστεία μάς παρουσιάζει ο πολυβραβευμένος συνεργάτης

του **ΝουΚου**, **Νικόλας Νικηταρίδης**, και όπως πάντα η έρευνά του είναι πλήρης και ενδιαφέρουσα. Ονόματα όπως **Αθηναίος**, **Petit Trianon**, και **Grand Trianon, Delices** στην Αλεξάνδρεια, και **Λάππας**, και **Τσέππας** στο Κάιρο, γνωστά και αγαπητά σε όλους μας. Στην Αθήνα ήμουν τακτικός πελάτης του **Μικέ** στην Πλατεία Μαβίλη, που έκανε τα **καλύτερα Μαρόν Γκλασέ στην Ελλάδα**.

Το ομολογώ, έχω γίνει μεγάλος «φανακός» της **Δρ. Αγγελικής Τσιαδήμη**, από τους νεότερους συνεργάτες του **ΝουΚου**, και των άρθρων της. Μη χάσετε το νέο της αφήγημα «**Η μαγεία και ο θεός Χέκα στην Αρχαία Αίγυπτο**».

Το μέλος της Συντακτικής Επιτροπής του **ΝουΚου** στην Αθήνα, ο **Κώστας Φέρρης** άμα γράφει, ειδικά για την **Σούμπρα**, δακρύζει. Με τον Κώστα μοιραζόμαστε την αγάπη μας για τον κινηματογράφο, εγώ σαν ερασιτέχνης βέβαια, αλλά συμφωνούμε σε πάρα πολλά για την 7η Τέχνη, όπως παραδείγματος χάριν, για την γνώμη που έχουμε και οι δύο για το έργο του **Γιώργου Λάνθιμου...**

Ένα ακόμα ωραίο αρθράκι από τον παλιό Κάδμο βρήκα και μου άρεσε. Του Αμπετειανού φίλου από το Μόντρεαλ, απόφοιτο Εμπορικού, **Χρίστο Χριστοφόρου**, στον Κάδμο του Νοεμβρίου του 1949. «**ΕΙΣ ΤΗΝ ΤΕΛΕΥΤΑΙΑΝ ΤΑΞΙΝ**».

Ο Αμπετειανός τακτικός συνεργάτης του **Νέου Κάδμου**, ο **Καθηγητής Χρήστος Ζερεφός**, **Γενικός Γραμματέας της Ακαδημίας Αθηνών**, και εθνικός εκπρόσωπος για την κλιματική αλλαγή γράφει για «**Μαθήματα από τα κλιματικά παθήματα των προηγούμενων ετών**

μέχρι το μέλλον», και προσπαθεί να πείσει όλους τους αδαείς που δεν πίστεψαν ακόμα ότι η **κλιματική αλλαγή είναι πλέον... «ante portas»**.

Η καλή **Αμπετειανή** φίλη, εξαιρετη δημοσιογράφος και Ιστορική ερευνήτρια η **Μαρία Αδαμαντίδου-Κουτρομπάκη** ξαναζωντανεύει μία **παλιά στήλη του Κάδμου** και ρωτάει τον **Νικόλα Βαδή** 16 ερωτήσεις. Ο Νικόλας απάντησε και μας εκμυστηρεύτηκε ότι αν δεν είχε αφιερώσει την ζωή του στην Μονή Σινά, θα ήθελε να είχε γίνει διπλωμάτης, Πρεσβευτής στο Κάιρο. **Η Μαρία μου υποσχέθηκε ότι την στήλη θα την συνεχίσει, αν βρει τον καιρό μέσα από τα αμέτρητα πρότζεκτ που τρέχουν στην ζωή της.**

Η **Δρ. Αγγελική Τσιαδήμη**, στη νέα της θέση ως Διευθύνουσας (Υποδιευθύντριας του 45ου Δημοτικού Σχολείου του ΣΚ Λάρισας) και οι συνεργάτες της, με μαθητές της Σχολής, Κούρδους, και Άραβες, συντόνισε το άρθρο που δημοσιεύουμε στον **ΝουΚου «Παγκόσμια αυτοκρατορία: από τους Σουμέριους στον Μ. Αλέξανδρο**». Άκρως ενδιαφέρον.

Ο **Αλέξανδρος Μπάσης**, πρώην καθηγητής της **Αμπετειανής Σχολής**, νυν καθηγητής μαθηματικών του **Αβερωφείου Γυμνασίου-Λυκείου**, μέλος της Συντακτικής Επιτροπής, και υπεύθυνος σχεδιασμού και παραγωγής του **Νέου Κάδμου**, πολυπράγμων στην κυριολεξία, που χωρίς την δική του αφοσίωση και επιμέλεια ο **Νέος Κάδμος** δεν θα είχε την επιτυχία που έχει, μας γράφει και κάνει φωτορεπορτάζ από την **Γενική Συνέλευση του Ελληνικού Κέντρου Καΐρου** της 24ης Μαΐου 2024, την **Τελετή Λήξης του σχολικού έτους**

στην Αμπέτειο 15 Ιουνίου 2024, και την Τελετή Λήξης του σχολικού έτους στο Αβερώνφειο και Τοσιτσαία-Πρατσίκειο 14 Ιουνίου 2024. Βρήκε δε τον χρόνο να δώσει μία συνέντευξη, στον συγγραφέα και ποιητή **Γρηγόρη Χαλιακόπουλο**, δημοσιογράφο της **ΕΚΑ**,

Και σαν να μην έφτανε το Σουμπριανό άρθρο του **Αμπετεϊανού Κώστα Φέρρη** για την «Μητέρα του Κόσμου», ο συνεργάτης του **Νέου Κάδμου**, ο **συγγραφέας Γιάννης Φουρτούνας**, μας παρουσιάζει, σε ένα καταπληκτικό του άρθρο «**Το Κοινοτικό Στάδιο της Σούμπρας ως εστία του Ελληνισμού**». Αναπαράγουμε δε, τον Πρόλογο από το βιβλίο των **Αμπετεϊανών Κώστα Φέρρη** και

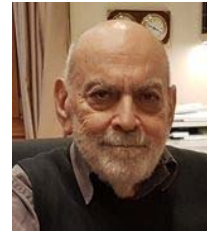
Πέτρας Κουμούση, Η ΓΕΦΥΡΑ ΤΩΝ ΛΕΜΟΝΙΩΝ (Kobri el lamoun)... πάλι Σούμπρα, του Εκδοτικού Οίκου **ΠΟΤΑΜΟΣ – ISBN 978-960-545-194-3**.

Το πλουσιότατο αυτό τεύχος συμπληρώνουν ο **φωτορεπόρτερ του ΝουΚου**, ο φίλος μου και Ηλιουπολίτης **Νίκος Φοίβος Κυριακού**, με φωτορεπορτάζ από τις Ινδίες, ο «**Poet in Residence**» του **ΝουΚου**, γείτονάς μου στον Άλιμο, ο **Λάμπρος Μπενοβίας με τα ποιηματάκια του**, και το **Αιγυπτιώτικο Σταυρόλεξο** του **Γιάννη Φουρτούνα**.

Καλό διάβασμα.

Φιλικότατα
Λάκης Πεζάς

Του Αρχισυντάκτη Πάνου Αρβανιτάκη
στην Δ΄ Γυμνασίου
(από τον «Κάδο» Ιανουαρίου 1948)



Μ Π Ο Ρ Α

Κάδοι από νερό χύνονται πάνω στο κατάστρωμα. Ναυ-
τες ξυπόλυτοι, με σηκωμένα τὰ ρούχα τους ώς τὰ γόνατα,
κρατούν σκληρές βούρτσες και καθαρίζουν τὰ σανίδια. Πάνω
τὰ πανιά του καραβιού φουσκωμένα από τόν καλό άνεμο
κάνουν τὰ κατάρτια νά τρίζουν με τήν κλαψιάρικη φωνή τους.

Τά σκοινιά δεμένα πάνω στά ξύλινα κάγκελα του καραβιού,
σέ κάθε κούνημα του κατσαριού, τεντώνονται και κάνουν τὸ
χοντρό τους κόμπο νά στριφογυρίζη. Και τὸ καράβι σχίζει
τὰ νερά βουβό, και μόνο τὸ νερό παφλάζει καμμιά φορά γύ-
ρω στά πλάγια του.

Ὁ τιμονιέρης κρατάει τὸν πιστό του σύντροφο, ἀφη-
ρημένος, ξεχασμένος, με τὸ βλέμμα του χαμένο στην ἀτελεί-
ωτη γαλαξία του πεδιάδα. Ὁ καπετάνιος ἀνεβασμένος σέ
ὕψηλό μέρος με τὰ χέρια σταυρωμένα στο στήθος κυττά-
ζει σχεδόν χωρίς προσοχή τὸν ὀρίζοντα. Εἶναι ὄλοι τους
τόσο σίγουροι γιά τὴ θάλασσα πὸ νομίζουν πὸς ἐκείνη τοὺς
πηγαίνει ἐκεῖ πὸ πρέπει. Δὲν ἔχουν νά φοβηθοῦν τίποτε. Ὁ
λαμπρός ἥλιος ρίχνει τίς ἀχτίδες του μέσα στο νερό και τὸ
καράβι και ἀγκαλιάζει και τὰ δυὸ στή ζεστασιά του. Και
κεῖνες οἱ ἀχτίδες πὸ πέσανε στο καράβι κάνουν περιπάτους
πάνω στο κατάστρωμα, ὅπως τὸ πλοῖο κουνιέται, γλυστρών-
τας ἀπ' τὰ πανιά και τὰ σκοινιά! . . .

Μά ὁ καπετάνιος εἶδε κάτι! Τώρα ἄνοιξε τὰ μάτια
προσεκτικά και κατέβασε τὰ χέρια του. Μιά γρήγορη σκέψη
πέρασε πάνω του. Φωνάζει τοὺς βοηθούς του. Και βλέπουν
και κεῖνοι. Και μαζεύονται κι' οἱ ναῦτες και δείχνουν με τὸ
χέρι κάτι. Ἀνησυχία πάνω στο καράβι. Τὸ κατάστρωμα μένει
με τὰ νερά πὸ πηγαίνουν ἔξοπισω στίς ἀχτίδες στο περίπα-
τό τους. Εἶναι τώρα ὄλοι κεῖ πάνω σάν τολεμιστές πὸ πε-
ριμένουν μεγάλο ἔχθρο. Ναι, εἶναι μεγάλος. Πλησιάζει μαύ-
ρο και πλατὺ σύννεφο. Κι' ὅπως πέφτει ἡ σκιά του μέσα στο
νερό κάνοντας τὴ θάλασσα ὀλγμάυρη, μοιάζει σάν τὸ στόμα
μεγάλου θεριοῦ πὸ ἔρχεται νά καταπιῇ τὸ καράβι. Κι' οἱ ἄν-
τρες σάν ἄλλοι ἀρχαῖοι μαχητές ἐτοιμάζονται και ντύνονται.
Φοροῦν μουσαμαδένια παλτά και τρέχουν στο κατάστρωμα.
Δουλεύουν. Μά ἡ ἀγωνία δὲν ἔχει ζωγραφιστεῖ πάνω τους.
Εἶναι σάν ἄνθρωποι πὸ δουλεύουν νά κάνουν τὸ καθήκον
τους, κάτι πολὺ συνηθισμένο γι' αὐτούς.

Τὰ δυὸ μαῦρα ταπέτα πλησιάζουν. Ὁ ἄνεμος ἔχει δυναμώσει. Στὸ πλοῖο ἔχουν κατεβάσει τὰ πανιά. Ἐτοιμάζονται ὄλοι. Ὁ κίνδυνος πλησιάζει. Ὁ ἄνεμος τώρα οὐρλιάζει ἄγρια πάνω στὰ σκοινιά! Καὶ νά! Τὰ πρῶτα κύματα χτυποῦν τὸ καράβι. Εἶναι ἀκόμα βαρειά. Κι' ὅπως ὁ ἀέρας εἶναι δυνατὸς πέρνει ἀπὸ τὴν κορφή τους τὸ νερὸ σχηματίζοντας μεγάλα δρεπάνια. Καὶ πᾶνε ὄλα στὸ καράβι. Ὅλα ἔχουν ἔχθρα γι' αὐτό. Τὰ σύννεφα σκέπασαν τὸν ἥλιο καὶ μόνο μακρῶς, κεῖ στὸ τέλος ἀφήνουν μιὰ ἄσπρη λαμπερὴ κορνίζα. Ἐχουν πάρει κι' αὐτὰ ἀπειλητικὰ σχήματα καὶ χυμῶνε κι' αὐτὰ στὸ καράβι. Ἡ μεγάλη μάχη ἀρχίζει ὅταν ὁ πρῶτος ἔχθρὸς πήδηξε καὶ μπήκε στὸ τεῖχος, ὅταν τὸ πρῶτο κύμα σκέπασε τὸ κατάστρωμα. Ἡ ἀστραπὴ φώτισε γιὰ λίγο τὰ πρόσωπα τῶν ναυτῶν. Κρεμασμένοι ἀπ' τὰ σκοινιά μὲ

ξανεμισμένα μαλλιά, πολεμᾶνε. Κάτω οἱ στρατιῆς τοῦ νεροῦ πολεμοῦν. Πάνω οἱ ἀρχηγοὶ φοβερίζουν μὲ βροντές. Ἡ πρώτη αἰχμαλωσία ἐγίνε. Τοῦ καραβιοῦ χάθηκε μιὰ βάρκα. Τὸ πανὶ σχίστηκε σὲ πολλὲς μεριές, Δυὸ σκοινιά σπάσανε· μοιάζουν μὲ πόδια σκοτωμένου ποῦ τὰ κουνάει ὁ ἄνεμος. Πάνω στὸ καράβι διαταγές. Ὑψηλὰ στὸν οὐρανὸ ἀπειλὲς καὶ τώρα βροχὴ. Κάτω στὸ νερὸ λυσασμένο πήδημα. Ὅλα μαῦρα. Ὁμίχλη σκέπασε, σκοτεινίασε ἀκόμα πιὸ πολὺ τὴ φρίκη. Μεγάλα κύματα τρέχουν πιὸ θὰ περάσῃ τ' ἄλλο νὰ φτάσῃ πρῶτο, νὰ κτυπήσῃ πρῶτο. Τὰ κατάρτια, τὰ ξύλα, τὰ σκοινιά κλαῖνε γοερά καὶ κουνοῦν ἀπότομα ἀπελπισμένα τὰ χέρια τους. Κύματα μεγάλα πηδᾶνε, βρέχουν τὸ καράβι καὶ ξαναχύνονται στὴν ἄλλη μεριά. Τὰ σύννεφα πάνω τρέχουν, συναντιοῦνται, μαλλώνουν, κτυπιοῦνται, ἀστράφτουν. Καὶ ἡ ἀπαίσια μουσικὴ τοῦ ἀνέμου σκεπάζει ὄλα. Πιὸ ἔξω τὰ σκεπάζει, ἡ μεγάλη πυκνὴ ὀμίχλη. Καὶ ἐξακολουθεῖ αὐτὸ τὸ κακό! Συνηθίζει τὸ μάτι καὶ τ' αὐτί, κι' ὕστερα ἀφαιρεῖται λυπημένο, ξεχνιέται. . .

Μὰ ξάφνου ξυπνάει. Ποῦ πῆγαν ὄλα αὐτά; Χάθηκαν. Τὰ πῆρε ὁ χρόνος, τὸ πέρασμα, τὰ πῆρε ὁ δρόμος τους. Τώρα ἡσυχία παντοῦ. Ὁ ἥλιος πάλι τὰ λούζει ὄλα. Τὰ κύματα χαμήλωσαν. Στριφογυρίζουν καὶ ἀναρωτιοῦνται τί ἐγίνε πρὶν λίγο, χωρὶς κι' αὐτὰ νὰ ξέρουν ἀπ' τὴν ὁρμὴ τους. Τὰ σύννεφα φεύγουν κυνηγημένα. Τί γλυκεῖα γαλήνη! Μὰ ὅπως πάντα τὸ πέρασμα ἄφησε σημάδια. Πάνω στὸ καράβι λείπουν πολλὰ. Ἄλλα σπάσανε. Τώρα τὰ διορθώνουν.

Τί πέρασε; Μιὰ μπόρα. Κάτι ὄχι ἀσυνήθιστο. Ἐγίνε πάλι, κινδύνεψαν, τώρα ξαναταξιδεύουν. Ὅλα μοιραῖα σ' αὐτὸ τὸν κόσμον. Ὅλα γίνονται χωρὶς νὰ τὸ περιμένουμε. Κι' ἅμα φτάσουν ἔχουμε ἀγωνία. Ἄμα περάσουν τὰ ξεχνοῦμε. Τί πέρασε; Μιὰ μπόρα!

ΑΡΒΑΝΙΤΑΚΗΣ

Δ'. Γυμν.

Ο Χριστιανισμός και η Τελετή Έναρξης στους Ολυμπιακούς Αγώνες στο Παρίσι



Το Χρονογράφημα του Νέου Κάδμου
Γράφει ο Λάκης Πεζάς

Ο Ηλιουπολίτης **Λάκης Πεζάς** τελείωσε το Δημοτικό στην **Μελαγχροίνειο Σχολή** το 1956, και μεταπήδησε στην **Αμπέτειο** για την 1^η, και 2^η Γυμνασίου. Όταν το 1959 η Μελαγχροίνειος Σχολή, μέχρι τότε Ημιγυμνάσιο, έγινε πλήρες εξατάξιο Γυμνάσιο, επέστρεψε στην Ηλιούπολη, και αποφοίτησε από την Μελαγχροίνειο το 1963. Εισήλθε στην **Νομική Σχολή του Πανεπιστημίου Αθηνών** για 2 χρόνια, και όταν αποφάσισε ότι ήθελε να ασχοληθεί με την Τουριστική βιομηχανία, έκανε αίτηση στο Αμερικάνικο Πανεπιστήμιο **Cornell University**, της **IVY LEAGUE**, και μετά από έγγραφες (SAT) και προφορικές εξετάσεις, έγινε δεκτός στην **School of Hotel Administration** του **Cornell** με υποτροφία από την **Taylor Foundation of New York**, απ' όπου αποφοίτησε με **Bachelor of Science Degree**.

Ο Λεονάρντο Ντα Βίντσι στον Μυστικό, ή (Τελευταίο) Δείπνο ζωγράφισε έναν πίνακα από την φαντασία του. Είναι μια ζωγραφιά που παρουσιάζει τον Ιησού να τρώει με τους μαθητές του, όπως την ονειρεύτηκε ο Ντα Βίντσι, με όλους στην ίδια πλευρά του τραπεζιού.

Είναι απλά ένας πίνακας, ένα έργο ενός καλλιτέχνη, ενός ζωγράφου. Ούτε Πάπας, ούτε Πατριάρχης, ούτε Καρδινάλιος, ούτε Αρχιεπίσκοπος ήταν ο Λεονάρντο. Την δουλειά του έκανε.

Το να ισχυρίζονται μερικοί, ότι ένας κάποιος, ο οποιοσδήποτε, έχει την δύναμη να προσβάλει την Χριστιανική Θρησκεία σε μία αθλητική τελετή είναι αστείο, και μου θυμίζει την αντίδραση φανατικών μουλάδων που οργίζονται με 2-3 σατυρικά σκίτσα στο CANARD ENCHAINEE, ή στο CHARLIE HEBDO!

Ο Χριστιανισμός είναι παντοδύναμος, δεν ενοχλείται από τις ιδιομορφίες μιας, οπωσδήποτε πολύ μικρής, μειονότητας. Επέζησε από τις απάνθρωπες θηριωδίες των Ρωμαίων στις αρένες της Ρώμης, από τις βάρβαρες σφαγές των Τούρκων στον Πόντο, και στην Σμύρνη, από τους διωγμούς των Σοβιέτ στην Ανατολική Ευρώπη, και όχι μόνο επέζησε αλλά είναι πλέον η θρησκεία που επικρατεί σε όλον

τον Πολιτισμένο Δυτικό Κόσμο. Είναι ποτέ δυνατόν να φοβηθεί μία αθλητική τελετή έναρξης, όσο γελοία και αν είναι αυτή?

Το τι έγινε στην Τελετή Έναρξης των Ολυμπιακών Αγώνων του Παρισιού το 2024 είναι μία αποτυχία της ανεξάρτητης Γαλλικής Ολυμπιακής Οργανωτικής Επιτροπής, και του Καλλιτεχνικού Διευθυντή, του 42χρονου Thoma Jollie, ενός ανοιχτά γκέι, σχετικά άπειρου, περιθωριακού «καλλιτέχνη», που σύμφωνα με την Wikipedia, δεχόταν "bullying ως παιδί επειδή υποτίθεται ότι ήταν θηλυπρεπής" που αφέθηκε ελεύθερος, και ανεξέλεγκτος, να κάνει τα δικά του, και τα έκανε "μούσκεμα" στην κυριολεξία.

Γκέι ήταν και ο ταλαντούχος, ο καταπληκτικός και διεθνώς αναγνωρισμένος, Δημήτρης Παπαϊωάννου, ο Καλλιτεχνικός Διευθυντής στους Ολυμπιακούς της Αθήνας το 2004, αλλά είχε συνεργάτη δίπλα του, μία πανέξυπνη και αποφασισμένη, με όραμα, Γιάννα Αγγελοπούλου Δασκαλάκη!

Μαζί του, όχι μόνος του και ανεξάρτητος. Συνεργάστηκαν οι δυο τους, πάλεψαν, μάλωσαν, αλλά αγαπήθηκαν και τελικά συμφώνησαν, και παρουσίασαν το αριστούργημα του 2004.

Τι έλειπε δίπλα από τον "Γάλλο
Παπαϊωάννου" ? ...

κυρίως, μία πανέξυπνη, με όραμα, Γιάννα
Αγγελοπούλου Δασκαλάκη!

Ελπίζω το τραγούδι της περίφημης
Γαλλοκαναδέζας Σελίν Ντιόν να εδραιωθεί
στην μνήμη μας ως η μεγάλη καλλιτεχνική
ανάμνηση από τους Ολυμπιακούς του
Παρισιού, και όχι ο γελοίος, γυμνός
γαλάζιος Διόνυσος και οι συν αυτώ.

Αιγυπτιώτικα ζαχαροπλαστεία σε Αίγυπτο και Ελλάδα



Γράφει ο Νίκος Νικηταρίδης

Μία από τις τέχνες που εξάσκησαν οι Αιγυπτιώτες Έλληνες στην αγαπημένη Νειλοχώρα ήταν και αυτή της ζαχαροπλαστικής, λειτουργώντας μερικά από τα καλύτερα ζαχαροπλαστεία της Αλεξανδρείας και του Καΐρου.

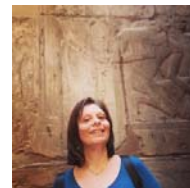
Με οδηγό το βιβλίο μας "Η Κοινωνική Ζωή των Ελλήνων της Αιγύπτου", ας δούμε ενδεικτικά και μόνο μερικά από αυτά: Στην Αλεξάνδρεια τα "Παριζιέν" του Παν. Αλεξιάδη, "Petit Trianon", "Grand Trianon", "Lyonnaise" του Αθαν. Παστρούδη, Πασσάς, Ταμβάκου, Χάμου, Τορναζάκη, "Delices" της Αλ. Αντωνίου, "Αθηναίος" του Ιω. Αθηναίου, "Anglo-American" των Θ. Φρατζεσκάκη & Λοράντου, κ.ά. Στο Κάιρο τα Λάππας, Γ. Τσέππα, Σ. Αραμπατζή, "Ντορέ" των αδελφών

Λεμονιά, "Νέον Ζαχαροπλαστείον" των Ιω. Νικηφόρου & Β. Παπαδάτου, "Thomas" των Β. Τζαφέη, Χρ. Λαμπρίδη, Κ. Φώτση & Στ. Μάκκου, κ.ά.

Με τον επαναπατρισμό η αιγυπτιώτικη ζαχαροπλαστική τέχνη μεταφέρθηκε στην Αθήνα. Έτσι, Αιγυπτιώτες άνοιξαν ονομαστά ζαχαροπλαστεία όπως τα "Βίττη" στη Νέα Σμύρνη που αποτέλεσε σημείο συνάντησης της άλλοτε καίρινης παροικίας, το οποίο έχει πλέον κλείσει, το "Μικέ" στην πλατεία Μαβίλη που ιδρύθηκε από τον Μικέ Ραγουζαρίδη και κατόπιν λειτούργησε από τα παιδιά του Τρύφωνα Διαμαντάκη, την Καίτη Διαμαντάκη-Αποστολίδου και τον Γιώργο Διαμαντάκη, και το "Ντεζιρέ" στη Δημοκρίτου (κάθετο της Ακαδημίας) του Αντώνη Λαζαρίδη.



Η μαγεία και ο θεός Χέκα στην Αρχαία Αίγυπτο



Γράφει η Δρ. Αγγελική Τσιαδήμη

Η Δρ. Αγγελική Τσιαδήμη γεννήθηκε στην Κεντρική Ελλάδα και αποφοίτησε ως Δασκάλα από το Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων. Στη συνέχεια ακολούθησε σπουδές στο Πανεπιστήμιο Αιγαίου από όπου και αποφοίτησε ως Αρχαιολόγος. Εργάστηκε ως Δασκάλα στο Ελληνικό Δημόσιο και το 2017 πήρε απόσπαση στην Αλεξάνδρεια της Αιγύπτου και δίδαξε στην Τοισιταία-Πρατσίκειο Σχολή όπου και έγινε Διευθύντρια. Στην Αλεξάνδρεια έλαβε τον διδακτορικό της τίτλο ως Αιγυπτιολόγος από το Πανεπιστήμιο της Αλεξάνδρειας. Στην συνέχεια δίδαξε νεοελληνική γλώσσα σε Πανεπιστήμια του Καΐρου και στο Ελληνικό Πολιτιστικό Κέντρο Καΐρου, το οποίο τελεί υπό την επίβλεψη της Ελληνικής Πρεσβείας στην Αίγυπτο. Έχει προσκληθεί και παρουσίασε σεμινάρια στον τομέα της Αρχαιολογίας-Αιγυπτιολογίας σε Πανεπιστήμια του Καΐρου, στο Μουσείο του Καΐρου, στη Βιβλιοθήκη της Αλεξάνδρειας, σε διεθνή συνέδρια στο Κάιρο κ.ά., καθώς και σε διαδικτυακά σεμινάρια σε συνεργασία με το Πανεπιστήμιο της Κύπρου. Τον Σεπτέμβριο του 2023, μετά από 6 χρόνια παρουσίας στην Αίγυπτο, επανήλθε στην Ελλάδα καθώς έληξε η απόσπασή της.



Ο όρος **μαγεία** αποτελεί αντικείμενο διαπραγμάτευσης τόσο στον τομέα της αρχαιολογίας αλλά και στις ανθρωπιστικές επιστήμες ευρύτερα. Στο άρθρο αυτό παρουσιάζεται η μαγεία στην αρχαία Αίγυπτο και πιο συγκεκριμένα στα Πυραμιδικά Κείμενα του Παλαιού Βασιλείου (2543–2120), τα οποία εγγράφηκαν στις πυραμίδες της V και VI Δυναστείας που βρίσκονται στη Σακκάρα και αποτελούν τα αρχαιότερα θεολογικά κείμενα του αρχαίου κόσμου.

Στην αρχαία Αίγυπτο, η μαγεία προστάτευε ή θεράπευε. Ήταν το μέσο άμυνας ή επίθεσης, αντίστοιχα, σε κάθε ενέργεια που θα εμπόδιζε την πραγμάτωση της παγκόσμιας τάξης στην επίγεια ή στη μεταθανάτια ζωή. Επιτυγχανόταν με τελετουργική επίκληση θεϊκών δυνάμεων, για να πετύχουν την αμεσότερη ικανοποίηση των αιτημάτων.

Σε αυτό το πλαίσιο, η μαγεία εγγράφηκε στα Πυραμιδικά Κείμενα (ΠΚ) με τον όρο Χέκα. Ο Assmann υποστήριξε¹ ότι η μαγεία Χέκα ήταν μια δύναμη που λειτουργούσε όπως οι νόμοι φύσης, σε ένα καταναγκαστικό πλαίσιο με σημείο αναφοράς τη δημιουργία και τη διαιώνιση του κόσμου.²

¹ His attitude is analysed in the 3.1 chapter.

² Assmann, J. *Magic and Theology in Ancient Egypt* in Peter Schäfer, Hans Kippenberg (Hg.), *Envisioning Magic*, p. 3. (1997).

Ο Χέκα απεικονίζεται στον νεκρικό ναό του Sahure αναπαριστώντας τον αρχηγό μιας πομπής που προσφέρει δώρα στο φαραώ.³ Στα ΠΚ ο Χέκα υλοποιείται διπλά: σε κάποια σημεία είναι η δύναμη που ωθεί την παγκόσμια τάξη, και σε κάποια άλλα είναι μια θεότητα. Ο όρος Χέκα είχε ισχύ σε όλη την αρχαία Αίγυπτο, στα κοπτικά έγινε *χικ*, ενώ αργότερα αντικαταστάθηκε από την ελληνική λέξη *μαγεία*, μεταφρασμένη κατά περίπτωση.

Η Χέκα, σύμφωνα με τον Clark, στο πλαίσιο της ταφικής λογοτεχνίας συνιστούσε τη δύναμη που θα επέτρεπε σε ζώντες και αποθανόντες να αποφύγουν κινδύνους που ανήκαν στον αόρατο κόσμο, ενώ ο Χέκα ήταν η θεότητα που βοηθούσε τον αποθανόντα φαραώ να αντιμετωπίσει τις εχθρικές δυνάμεις που τον εμπόδιζαν να συναντήσει τους θεούς.⁴ Για τον Graves-Brown,⁵ ήταν η δαιμονική θεϊκή δύναμη που βοηθά στη μεταμόρφωση της ύλης και στη μεταφορά μηνυμάτων μεταξύ ανθρώπων και θεών. Στον αρχαίο κόσμο η λέξη *δαίμονας* είχε πολύ διαφορετική σημασία από αυτή που της αποδίδεται σήμερα. Η ίδια η λέξη προέρχεται από το ομηρικό θέμα *δαι-* που συναντάται και στο ρήμα *δαίομαι* (=μοιράζω, μεταφέρω), ο *δαίμων* επομένως ήταν ο διανομέας ειδήσεων. Ζητούμενο αποτελούσε μόνο αν τα νέα ήταν ευχάριστα ή όχι.

Ο Χέκα ως θεός παρουσιάζεται και αργότερα, στο Βιβλίο των Νεκρών και στην επωδή 261, όπου αυτοπροσδιορίζεται ως ο γιος του δημιουργού θεού που συμμετείχε στη δημιουργία του κόσμου. Τη γένεσή του ακολούθησαν τέσσερις θεότητες με καθολικές λειτουργίες: *Σία*, η έμφυτη νοημοσύνη, *Χου* η έκφραση, *Μάα* η όραση και *Σέντζεμ* η ακοή.⁶ Αυτοί και οι πέντε μετείχαν στο πλήρωμα του διάπλου του ηλιακού θεού Ρα και συμβόλιζαν τις θεότητες που θα αναγεννούσαν με τον Ήλιο κάθε μέρα.

Στα ΠΚ τρεις μόνο από αυτές συμμετείχαν στη δημιουργία του κόσμου: ο Χέκα, ο Χου και η Σία.⁷

Χέκα	Η δύναμη που εκτελούσε τις σκέψεις και τις εντολές του δημιουργού θεού.
Χου	Η δύναμη των έγκυρων λόγων που επέτρεψαν στον δημιουργό θεό να ονομάσει τα όντα που δημιούργησε.
Σία	Η δύναμη της αντίληψης και της ενόρασης, μέσω της οποίας ο δημιουργός θεός μπορούσε να απεικονίσει άλλα όντα.

Πίνακας 1. Οι δυνάμεις δημιουργίας του κόσμου

Ο Χέκα σε κάθε περίπτωση υπήρξε η κινητήρια δύναμη της ιστορίας που εξουσιοδοτεί κάποιον να μπορεί να πραγματοποιήσει το επιδιωκόμενο. Η επιπόνησή του δείχνει τη βαθιά ανησυχία των αρχαίων Αιγυπτίων να εξηγήσουν τη δημιουργία του κόσμου, οι οποίοι μέσω του Χέκα⁸

³ Borchardt, L. *Das Grabdenkmal des Königs SAAHU-RE*, Band II: Die Wandbilder unter Mitwirkung von Ernst Assmann, Alfred Bollacher, Oskar Heinroth, Max Hilzheimer und Kurt Sethe mit 38 Abbildungen im text und 74 Besonders Gehefteten Abbildungsblättern in Wissenschaftliche Veröffentlichung der Deutsche Orient – Gessellschaft, vol. 26. Leipzig: J.C. Hinrichs' sche Buchhandlung, p. 99. (1913).

⁴ Clark, R. *The sacred magic of Ancient Egypt. The spiritual practise restored*. Llewellyn Publications, Minesota, USA, p. 16. (2003).

⁵ Graves – Brown, C. *Daemons and Spirits in Ancient Egypt. Lives and Beliefs of the Ancient Egyptians*. University of Wales Press. Cardiff, p. 5. (2018).

⁶ *maa* was the personification of the function of sight, *sedjem* was the personification of hearing. There were seven cosmic powers, *maa – Hu, sedjem, sia, HkA, mAat, sa*. Clark, R. *The sacred magic of Ancient Egypt. The spiritual practise restored*. Llewellyn Publications, Minesota, USA, pp. 17 – 18. (2003).

⁷ Pinch, G. *Handbook of Egyptian Mythology*. Oxford, England, p. 62. (2002).

⁸ TeVelde, H. *The God Heka in Egyptian theology in Jaarbericht van het Voorasiatisch-Egyptisch Genootschap Ex Oriente Lux* 21, pp. 175–87. (1970).

αναζήτησαν την αέναη εναλλαγή των μορφών της ύλης σύμφωνα με τις πεπαιθώσεις της επικρατούσας θεολογίας ότι ο αποθανών φαραώ μέσω των καθιερωμένων τελετουργιών ταφής θα περνούσε στο αιγυπτιακό πάνθεον ως ευλογημένο πνεύμα διατηρώντας την υλική του υπόσταση.

Ο Χέκα στα ΠΚ αλλά και σύμφωνα με την αρχαιολογική μαρτυρία, αντιμετώπιστηκε με έναν ιδιαίτερο τρόπο σε σχέση με τους άλλους θεούς του αρχαίου αιγυπτιακού πανθέου, επειδή υλοποιούσε καθολικές λειτουργίες του σύμπαντος, τον οποίο ακόμη και οι θεοί τον φοβόντουσαν, ΠΚ επωδή 472.

Οι αρχαίοι Αιγύπτιοι δεν αφιέρωσαν ναούς στο Χέκα ή στις άλλες δύο θεότητες που συμμετείχαν στη δημιουργία του κόσμου, ούτε καθιέρωσαν γιορτές προς τιμήν τους, μια και η φύση τους διέφερε από των υπολοίπων.

Ο Hu ήταν η προσωποποιημένη δύναμη που ονοματοδοτούσε τις ιδιότητες των όντων. Ως μυθολογικό παράλληλο επισημαίνεται ο αρχαίος ελληνικός μύθος του Προμηθέα και του Επιμηθέα, των Τιτάνων που έδωσαν ονόματα και χαρακτηριστικά σε όλα τα όντα.

Η Σία ήταν η προσωποποίηση της σοφίας. Στον ηλιακό διάπλου του Ρα στεκόταν δεξιά του κρατώντας τον ιερό ειλητάριο πάπυρο, ήταν το μάτι του που τον βοηθούσε να βλέπει και να καταλαβαίνει όλα όσα συνέβαιναν στον κόσμο.

Αναφορικά με τις δύο αυτές θεότητες, Χου και Σία, επρόκειτο τελικά για αναπαράσταση της νόησης και της σοφίας του ηλιακού θεού.⁹ Με τις τρεις αυτές δυνάμεις παρουσιάζεται στα ΠΚ η δημιουργία του κόσμου υπό τη σκέπη της γενεσιουργού δύναμης της μαγείας.

Εκτός όμως από αυτές τις θεότητες, στα ΠΚ εγγράφηκαν και άλλοι θεοί που σχετίζονταν με τη μαγεία στο σύνολο 236 θεών οι οποίοι παρουσιάζονται στα ΠΚ.¹⁰ Ας μην ξεχνάμε ότι τα ΠΚ εγγράφηκαν σε πρώιμο στάδιο ανάπτυξης της θεολογικής σκέψης και του γραπτού λόγου. Ήταν δύσκολο να συνειδητοποιήσουν οι άνθρωποι εκείνης της εποχής ότι ένας θεός θα μπορούσε να έχει πολλαπλά χαρακτηριστικά, και γι' αυτόν τον λόγο, ένα μόνο κυρίαρχο χαρακτηριστικό αποδιδόταν κάθε φορά σε καθέναν από τους θεούς που ήταν εγγεγραμμένοι στα ΠΚ, πράγμα που δεν τον απέκλειε να ενεργήσει ως εχθρική δύναμη του φαραώ σε μια επωδή και υποστηρικτής του σε μια άλλη.

Εκ του αντιθέτου, υπήρχαν θεοί που έφεραν τη μαγεία ως κυρίαρχο χαρακτηριστικό ή αυτή συνδυαζόταν με τις άλλες ιδιότητές τους. Ο θεός Θωθ,¹¹ για παράδειγμα, εκτός από θεός της γνώσης και της γραφής, ήταν και ο θεός της μαγείας. Το γιατί και πώς του αποδόθηκαν αυτές οι δύο ιδιότητες εύκολα γίνεται αντιληπτό εφόσον η διάδοσή του σημειώθηκε σε μια εποχή που η γνώση ανήκε στην ελίτ και προοριζόταν μόνο για τους λίγους και τους εκλεκτούς.

Το όνομά του είναι χαραγμένο 70 φορές στα ΠΚ, είχε συγκεκριμένο ρόλο στη μετά θάνατον ζωή, και πιθανότατα ήταν ο εμπνευστής όλων των ξόρκων που σχετίζονταν με τη μαγεία στα ΠΚ. Η Ίσιδα, θεά της μαγείας μεταξύ άλλων χαρακτηριστικών επίσης, εγγράφηκε στα ΠΚ, φέροντας το σύμβολο του θρόνου στο κεφάλι της, ως μέλος της Μεγάλης Εννεάδας των θεών. Είναι αυτή που με τη βοήθεια της μαγείας και της αδελφής της Νέφθυος θεράπευσαν το μάτι του Ωρου. Κάποιες φορές ταυτίζεται με τη θεότητα Ούρετ - Χεκάου, η οποία ερμηνεύεται ως η Μεγάλη Μάγος.

Η ταυτότητα της θεότητας που καλείται Μεγάλος/Μεγάλη Μάγος δεν είναι εύκολο να αποσαφηνιστεί πλήρως, καθώς στο ιερογλυφικό κείμενο παρατηρούνται διαφορετικές

⁹ Wilkinson, R.H. The complete Gods and Goddesses in Ancient Egypt. Thames and Hudson. London, p. 130. (2003).

¹⁰ Faulkner, R.O. The Ancient Egyptian Pyramid Texts. Stilwell, KS, 66085, 320 – 325. (2007).

¹¹ Pinch, G. Handbook of Egyptian Mythology. Oxford, England, p. 210. (2002).

αποδόσεις της έννοιας του ονόματος με τα προσδιοριστικά σύμβολα να διαφέρουν κάθε φορά και ακόμη άλλοτε να εγγράφεται ως αρσενικού και άλλοτε ως θηλυκού γένους.

Εύλογα προκύπτει το ζητούμενο: ποιος ασκούσε τη μαγεία στην αρχαία Αίγυπτο και πώς έγινε μέρος της δημιουργίας και μέρος των νεκρικών τελετουργιών των ΠΚ; Πρόκειται για ένα δύσκολο ερώτημα καθώς η αρχαιολογική μαρτυρία και η ιστορική τεκμηρίωση σχετικά με τα πρώτα στάδια της ανάπτυξης του αρχαίου αιγυπτιακού πολιτισμού είναι ελλιπής. Πρόσθετο ζήτημα τεκμηρίωσης συνιστά η απουσία των στοιχείων γραφής, καθώς η μαγεία διαδόθηκε προφορικά μέχρι να εγγραφεί στα ΠΚ με τη μορφή ξόρκων και επωδών.

Σε μια προσπάθεια ερμηνείας του παραπάνω ερωτήματος, θα πρέπει να δει κανείς το ρόλο του παλατιού, ως υπεύθυνου για την καλλιέργεια και την ανάπτυξη κάθε μορφής γραπτού λόγου και, δευτερευόντως, των ναών. Ανάμεσα στα γραπτά κείμενα που διασώθηκαν από αυτούς υπήρχαν και μαγικά κείμενα,¹² τα οποία προφανώς αποτελούσαν μονοπώλιο διαχείρισης του φαραώ, ο οποίος εκτελούσε και θρησκευτικά καθήκοντα. Δεν υπήρχε ιερατείο με τη μορφή που παρατηρήθηκε αργότερα. Ο φαραώ και οι αυλικοί του ήταν αυτοί που ασκούσαν τα ιερατικά καθήκοντα, ως μέρος της πολιτειακής διαχείρισης και διοίκησης της φαραωνικής μοναρχίας, γνώριζαν το γραπτό λόγο και είχαν την ευθύνη να τον αναπαραγάγουν και να φροντίσουν να συντεθεί και να εγγραφεί οποιοδήποτε κειμενικό είδος μας σώζεται μέχρι σήμερα. Κάπως έτσι διατηρήθηκαν και οι επωδές με περιεχόμενο τη μαγεία μέχρι που εγγράφηκαν στα ΠΚ στο πλαίσιο νεκρικών τελετουργιών ως θεολογική μαρτυρία της επικρατούσας θεολογίας, αυτής της Εννεάδας των θεών ή της Ηλιούπολης.

Συμπερασματικά, η μαγεία στην αρχαία Αίγυπτο αποτελούσε μέρος της κοσμογένεσης, ο θεός Χέκα της μαγείας συμμετείχε στη δημιουργία του κόσμου, υπήρχε επίσης με την έννοια της κινητήριας δύναμης που προωθεί την παγκόσμια τάξη της δημιουργίας και της αναγέννησης και συνιστούσε απαραίτητο στοιχείο της διατήρησης και διαιώνισης της φαραωνικής διαδοχής. Δημιουργήθηκε από τις απαρχές του φαραωνικού πολιτισμού και διαδόθηκε με τον προφορικό λόγο μέχρι που εγγράφηκε στα ΠΚ του Παλαιού Βασιλείου. Η αρνητική σημασία που υιοθέτησε αργότερα, δεν αποτελεί αντικείμενο μελέτης αυτού του άρθρου.

Αγγελική Τσιαδήμη, Αρχαιολόγος - Αιγυπτιολόγος PhD

Βιβλιογραφία

Assmann, J.

1997. *Magic and Theology in Ancient Egypt* in Peter Schäfer, Hans Kippenberg (Hg.), *Envisioning Magic. A Princeton Seminar & Symposium (Studies in the history of religions 75)*, Leiden, pp. 1-18.

2008. *Of God and Gods. Egypt, Israel, and the Rise of Monotheism*. The University of Wisconsin Press.

Borchardt, L.

1913. *Das Grabdenkmal des Königs SAAHU-RE'*, Band II: Die Wandbilder unter Mitwirkung von Ernst Assmann, Alfred Bollacher, Oskar Heinroth, Max Hilzheimer und Kurt Sethe mit 38 Abbildungen im text und 74 Besonders Gehefteten Abbildungsblättern in *Wissenschaftliche Veröffentlichung der Deutsche Orient – Gesellschaft*, vol. 26. Leipzig: J.C. Hinrichs' sche Buchhandlung.

Clark, R.

2003. *The sacred magic of Ancient Egypt. The spiritual practice was restored*. Llewellyn Publications, Minnesota, USA.

Faulkner, R.O.

1924. *The Cannibal Hymn from the Pyramid Texts* in *JEA*, Vol. 10, No 2, July, pp. 97 – 103.

2007. *The Ancient Egyptian Pyramid Texts*. Stilwell, KS, 66085.

Pinch, G.

¹² Pinch, G. *Magic in Ancient Egypt*. Austin, p. 49. (1994).

1994. Magic in Ancient Egypt. Austin.

2002. Handbook of Egyptian Mythology. Oxford, England.

TeVelde, H.

1970. *The God Heka in Egyptian theology* in Jaarbericht van het Voorasiatisch-Egyptisch Genootschap Ex Oriente Lux 21, pp. 175–87.

Wilkinson, R.H.

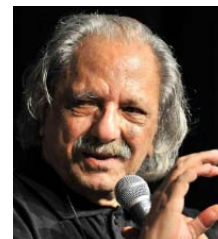
2003. The Complete Gods and Goddesses in Ancient Egypt. Thames and Hudson. London.



Οι δύο πρώτες φωτογραφίες που απεικονίζουν κείμενο είναι από την πυραμίδα του Τέτι στη Σακκάρα.

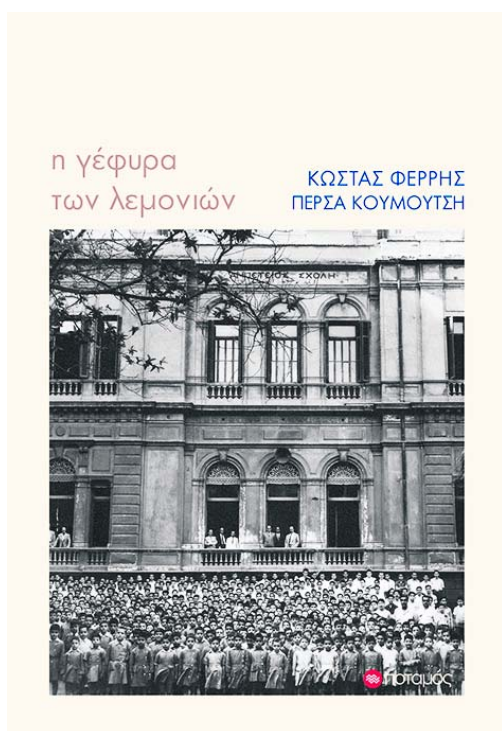
Οι άλλες δύο που αναπαριστούν φιγούρα, είναι από το ναό του Κχνουμ στην Έσνα και απεικονίζουν το θεό της μαγείας Χέκα.

Παιδικά καλοκαίρια στην Αίγυπτο των ονείρων μου



Κώστας Φέρρης

Ο σκηνοθέτης – σεναριογράφος Κώστας Φέρρης γράφει στην Πολιτιστική Σελίδα του «Documento» με αφορμή την επανέκδοση του βιβλίου «Η γέφυρα των λεμονιών». Η «Γέφυρα των λεμονιών» γράφτηκε από τον Κώστα Φέρρη στη μορφή σεναρίου. Πρόσφατα, σε συνεργασία με την Πέρσα Κουμούτση, το μετέγραψαν στη μορφή νουβέλας. Εκδόθηκε από τις εκδόσεις Ποταμός της Αναστασίας Λαμπριά και μέχρι στιγμής κέρδισε τον έπαινο της Ακαδημίας Αθηνών και το βραβείο Νίκος Θέμελης από το περιοδικό «Αναγνώστης». Σε έξι μήνες εξαντλήθηκε η α΄ έκδοση και ήδη κυκλοφορεί στη δεύτερη. Συγχρόνως, μεταφράζεται στ' αραβικά και τα γαλλικά.



«Γύρισα όλο τον κόσμο, μα σαν και σένα, πατρίδα μου, δεν βρήκα πουθενά. Ούτε στην Ευρώπη ούτε στην Αμερική». Το τραγούδι αυτό του μεγάλου Σάγιεντ Νταρούις έγινε γνωστό παγκοσμίως από την Νταλιντά, στ' αραβικά τη λένε Νταλίλα, κι ήταν γειτόνισσά μου στη

Σούμπρα του Καΐρου. «Σάλμα για σάλαμα, ρόχνα ου γκένα μπι σάλαμα». Γεια σας και πάλι γεια σας, φύγαμε κι ήρθαμε με υγεία. Θα μπορούσα να το έχω γράψει εγώ ή και οποιοσδήποτε άλλος Αιγυπτιώτης Έλληνας, που με τη σκέψη και μόνο της ζωής μας στην Αίγυπτο ταραάζεται το στομάχι μας.

Δεν είναι μόνο οι κουραμπιέδες και τα «ατάγεφ» του Ραμαζανιού, δεν είναι μόνο η μυρωδιά της «κουζμπάρα» στη μολοχία, δεν είναι τα μπαχαρικά που δίνουν ζωή στο κεμπάπ, δεν είναι η υγρασία του Νείλου, δεν είναι που σκοτεινιάζει ο κόσμος στο χαμσίνι, δεν είναι η φωνή του χότζα που ψέλνει στη δύση του ηλίου το «Αλλάχ ου Ακμπαρ», δεν είναι οι ηλικιωμένοι που ξεκαρδίζονται με τ' αράπικα καλαμπούρια που τα λένε νόκτες, δεν είναι η μεγάλη σκηνή των βεδουίνων που στήνεται για τους γάμους, δεν είναι ο χορός της κοιλιάς που προετοιμάζει τον γαμπρό και τη νύφη για τα επακόλουθα, δεν είναι η φωνή του

«μουσαχαράτι» (του ζυπνητή), ανακατεμένη με τις φωνές του Αμπντελ Ουαχάμπ, της Ουμ Καλσούμ, της Λάιλα Μουράντ και του Αμπντελ Χαλίμ Χάφεζ. Είναι όλα αυτά μαζί κι εκατοντάδες άλλα, χαρακτηριστικά ενός λαού που γελάει, που δεν ξέρει τι θα πει κατάθλιψη, που χάρεται τη ζωή του, που αγαπάει τον άνθρωπο, τη γυναίκα, τη μάνα και την αδελφή του, που επιβιώνει μ' ένα σάντουιτς φούλια ή ταμίες (φαλάφελ) την ημέρα.

Είναι η ομορφιά αυτού του λαού που αγαπήσαμε και μας αγάπησε, που μας φωτίζανε τον δρόμο με κεριά αναμμένα για την περιφορά του Επιταφίου, που μαγειρεύαμε κάτι παραπάνω για να στείλουμε κι ένα πιάτο στη γειτόνισσα, που ρωτούσαμε γιατί δεν φάνηκε σήμερα ο «μπουάμπης» (θυρωρός), μήπως είναι άρρωστος και χρειάζεται βοήθεια, ενώ ο ίδιος ο θυρωρός (ο Αμ Γιούσεφ) όταν η μάνα μας έκανε δυο τρεις μέρες να τον στείλει να ψωνίσει ανέβαινε τη σκάλα στις μύτες των ποδιών του και πέρναγε μια λίρα κάτω από την πόρτα κι αμέσως το 'βαζε στα πόδια να μην τον δούμε και αισθανθούμε άσκημα.

Είναι ακόμη το «μααλές» (δεν πειράζει), το «μπούκρα» (και αύριο μέρα είναι), το «ουάλα ι χέμακ» (ούτε που να σε νοιάζει), το «αλά κέφακ» (κατά το κέφισου) και σπανίως, σε στιγμές απελπισίας, το «μαφίς φάιντα» (δεν υπάρχει καμία ελπίδα), που και πάλι κρατούσε ένα δευτερόλεπτο κι αμέσως

πιάναμε τ' αυτοσαρκαστικά γέλια. Είναι η ακροβατική «σααμπάτα» για να πηδήξεις στο τραμ εν κινήσει, είναι ο έρανος για να πάρουμε μια CocaCola στα τρία ή και στα τέσσερα, που τη λέγανε Κακούλα! Κι όταν ήρθε η Pepsi Cola, πώς να την προφέρεις, σε μια στιγμή γεννήθηκε η μετάφραση, «Πεπς Κακούλα!» Και πάλι γέλια.

Και φυσικά οι εκδρομές στο Barrage κι αν ξεφεύγαμε από τα βλέμματα των μεγάλων, νοικιάζαμε μια ώρα βαρκάδα στον Νείλο. Φυσικά, το σινεμά έπαιζε μεγάλο ρόλο στη ζωή μας. Από τα ναυτικά μιούζικαλ με την Εστερ Γουίλιαμς ίσαμε τις πρώτες ταινίες του συνομήλικού μας Ομαρ ελ Σερίφ, που έκλεψε την καρδιά της μεγαλύτερης σταρ, Φάτεν Χαμάμα, και μας στέρησε τα όνειρά μας από την ομορφιά της. Γιατί πάνω απ' όλα, φυσικά, ήταν ο ανείπωτος και στερημένος έρωτας. Έρωτας μέσα από τις άσπρες ποδιές των κοριτσιών του Αχιλλοπουλείου, έρωτας για τη μελαγχολία του σούρουπου, έρωτας γι' αυτήν τη χώρα, αυτό τον λαό, για τη δονούμενη φωνή του Γκαμάλ Αμπντελ Νάσερ που σου προκαλούσε ρίγη συγκίνησης.

Ενα ακόμη τραγούδι του Σάγιεντ Νταρούις αναβίωσε πρόσφατα με την επανεκτέλεση του Χάμζα Νάμιρα. «Μπάλαντι για μπάλαντι, ουάνα νέφσι α ράουαχ μπάλαντι». Πατρίδα μου, ω πατρίδα μου, κι εγώ νιώθω πως θέλω να επιστρέψω στην πατρίδα μου.

Το εννοώ.

ΕΙΣ ΤΗΝ ΤΕΛΕΥΤΙΑΙΑΝ ΤΑΞΙΝ

Γράφει ο Χρίστος Χριστοφόρου
απόφοιτος Εμπορικού
κάτοικος Μόντρεαλ, Καναδά
(από τον «Κάδμο» Νοεμβρίου 1949)



ΕΙΣ ΤΗΝ ΤΕΛΕΥΤΙΑΙΑΝ ΤΑΞΙΝ

Ἐφέτος εἶμαι μαθητὴς τῆς Ἑκτῆς Ἐμπορικοῦ. Ἐφτασα δηλαδὴ εἰς τὸ σημεῖο ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖο ποθοῦσα, ὅταν ἦμουν μαθητάκος κι' ἔβλεπα τοὺς τελειοφοίτους μὲ τὰ πηλίκια, ποὺ εἶχαν τὸ δικέφαλο ἀετό. Ἐφέτος λοιπὸν ἔγινα κι' ἐγὼ τελειόφοιτος.

Εἰς αὐτὸν λοιπὸν τὸν σταθμὸ τῆς σχολικῆς μου ζωῆς καὶ τῆς πρώτης ἐπαφῆς μου μὲ τὸν ἐξωτερικὸ κόσμον, σταματᾷ τὸ μυαλό μου καὶ στρέφει πρὸς τὰ πίσω. Στρέφει ἐκεῖ ἀπὸ ὅπου ἄρχισε νὰ καταλαμβάνῃ ὅτι β καὶ α κάνουν βὰ καὶ ὅτι $1 + 1 = 2$.

Θυμᾶμαι πολὺ μικρὸς, τόσοσ δὰ (τοὺς μεγάλους τοὺς ἔβλεπα γίγαντες) ἐρχόμενον μὲ τὴ σάκκα στὸ χέρι στὸ σχολεῖο. Α! Καὶ τί δὲν μοῦ ἔκαμε τότε ἐντύπωσι! Ὁ δάσκαλος! ἔφαινετο σοφὸς μπροστά μου! Τίποτε δὲν μποροῦσε νὰ μεῦ ἀλλάξῃ μίαν ἰδέαν «ἀφοῦ μοῦ τὸ εἶπε ὁ δάσκαλος» ἔλεγα.

Οἱ συμμαθηταὶ μου! Αὐτοὶ ἦσαν κάτι ποὺ μοῦ ἔλειπε ἐπὶ 7 χρόνια—δὲν εἶχα ἀδέλφια—Μὲ αὐτοὺς ἡ ὥρα περνοῦσε παίζοντας, ἀλλὰ καμμιά φορὰ κάποιος σοβαρὸς ἔβαλε τὴν ἐρώτησιν: «Τί θὰ γίνῃς αὔριο;» «Ἐγὼ θὰ γίνω ἔτσι» ἔλεγε ὁ καθένας καὶ μὲ τὴν παιδικὴν του φαντασίαν ἔβλεπε τὸν ἑαυτὸν του, διευθυντὴ, δάσκαλον, ναύαρχον, καὶ κάποιος ποὺ τοῦ ἄρῃσαν τὰ μουτζαλώματα μὲ τὸ μ' λύβι, ἐφαντάζετο τὸν ἑαυτὸν του Μιχαὴλ Ἄγγελον, ὅπως θὰ ἔλεγε σήμερον.

Ἡ σχολικὴ ζωὴ ἦταν μίαν ρουτίαν. Κάθε μέρον σχολεῖο, «Τοῦ χρόνου ποὺ θὰ πᾶς;» «Πάλιν στὸ σχολεῖο». Ἡ λέξις σχολεῖο εἶχε γίνῃ σννήθεια. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ χειμῶνος ἀνυπομονοῦμε ὅτε θὰ ἔλθῃ τὸ καλοκαίρι, μὰ ὅταν ἔρθῃ καὶ αὐτό, λέμε πῶς καλὸς ἦταν ὁ χειμῶνας μὲ τὸ σχολεῖο του.

Ἐρχεται ἡ τετάρτη, ἡ πέμπτη Ἐμπορικοῦ. Ἐχουν πάψει πλέον τὰ παιχνίδια. Ἡ σχολικὴ ζωὴ εἶναι σκληρὴ. Ἐκεῖνο τὸ αὔριο ποὺ λέμε μικροί, πλησιάζει νὰ γίνῃ πραγματικότης, τὸ μυαλό δουλεύει ἐντατικὰ καὶ τὰ «ἄραγε» τὰ «μήπως» καὶ τὰ «μακάρι» εἶναι εἰς τὴν ἡμερησίαν διάταξιν. Χίλιες δυὸ σκέψεις περνοῦν ἀπ' τὸ μυαλό μας. Σκεπτόμεθα γιὰ τὸ μέλλον μας, γιὰ τοὺς γέροντας γονεῖς μας, καὶ ὁ καθεὶς κάμει σχέδια.

Τώρα λοιπὸν εὐρισκόμεθα εἰς τὴν τελευταίαν τάξιν. Μετ' ὀλίγον θὰ εἴμεθα ἔτοιμοι γιὰ τὸ μεγάλο πῆδημα, γιὰ νὰ μποῦμε μέσα εἰς τὴν βιοπάλην, γιὰ νὰ προσπαθῆσωμε νὰ πραγματοποιήσωμε ὅ,τι ἐπὶ τόσα χρόνια ὀνειρευόμεθα, γιὰ νὰ γίνωμε καὶ μεῖς ὀφέλιμα στελέχη εἰς τὴν πρόοδον τῆς Κοινωνίας.

Καὶ ὁ καθεὶς κάμει σχέδια. Ἄραγε θὰ γίνωμε ;

Χ. ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΥ
Στ'. Εμπορ.

**16 ερωτήσεις στον ΝΙΚΟΛΑ ΒΑΔΗ, Καϊρινό,
απόφοιτο της Αμπετείου και επί τρεις δεκαετίες
Διαχειριστικό Διευθυντή της**



**Ρωτά η Μαρία Αδαμντίδου
Δημοσιογράφος-Ερευνήτρια**

1. Τι σε έμαθε η Αίγυπτος;

ΑΠ: Την καλοσύνη και την ευγένεια.

2. Ποιά ανάμνηση από τα παιδικά ή τα νεανικά σου χρόνια στο Κάιρο σε κάνει να χαμογελάς;

ΑΠ: Όταν ο διευθυντής Κονάς μας έπιασε έξω από το σχολείο να καπνίζουμε.

3. Αν δεν ήσουν «ο Βαδής της Μονής Σινά», τι άλλο θα ήσουν;

ΑΠ: Διπλωμάτης, Πρέσβυς στην Αίγυπτο.

4. Πες μας ένα ελάττωμα του χαρακτήρα σου;

ΑΠ: Γρήγορα εμπιστεύομαι τους ανθρώπους.

5. Κι ένα προτέρημα;

ΑΠ: Να διευθύνω σωστά και να οργανώνω ένα σωματείο.

6. Τι σε ξεκουράζει;

ΑΠ: Μία βόλτα στην παραλία.

7. Τι σε απογοητεύει;

ΑΠ: Η υποκρισία του άλλου.

8. Για ποιο πράγμα μετανιώνεις;

ΑΠ: Για την εμπιστοσύνη που έδειξα σε μερικούς ανθρώπους.

9. Για ποιο πράγμα είσαι ευγνώμων;

ΑΠ: Προς τον Αρχιεπίσκοπο Πορφύριο τον Γ' για το διορισμό μου στη Μονή Σινά.

10. Ένα αγαπημένο σου γνωμικό;

ΑΠ: Ό,τι δεν θέλεις να σου κανουν, μη το κάνεις στους άλλους.

11. Πόσο έχει αλλάξει η Αίγυπτος τα τελευταία 20 χρόνια;

ΑΠ: Χάνεται σιγά-σιγά η απλότητα του απλού Αιγύπτιου και στη θέση του πράσινου μπήκε το τσιμέντο.

12. Και η Ελλάδα;

ΑΠ: Τα νησιά της Ελλάδας έχασαν την ήρεμη ζωή τους και την απλότητά τους.

13. Σε τι οφείλεται, κατά τη γνώμη σου, η αύξηση του φαινομένου της βίας και της ανομίας στον Δυτικό κόσμο;

ΑΠ: Στην επιρροή της τηλεόρασης και των μέσων κοινωνικής δικτύωσης.

14. Ποια είναι η σημαντικότερη ανθρώπινη αρετή;

ΑΠ: Να αγαπάς και να σέβεσαι τον πλησίον σου.

15. Με την κλιματική αλλαγή «να δείχνει τα δόντια της», είσαι αισιόδοξος για το μέλλον της Γης; Γιατί;

ΑΠ: Είμαι απαισιόδοξος, διότι ο άνθρωπος δεν σέβεται τη φύση.

16. Τι θα συμβούλευες ένα νέο ή μία νέα που βγαίνει σήμερα στη ζωή;

ΑΠ: Να είναι κοντά στο Θεό, να εχει θάρρος και να κάνει αυτό που αγαπά. Τέλος, να μην εμπιστεύεται κανένα.

Παγκόσμια αυτοκρατορία: από τους Σουμέριους στον Μ. Αλέξανδρο

Το παρόν άρθρο συντάχθηκε από εκπαιδευμένους του 45ου Δημοτικού Σχολείου του ΣΚ Λάρισας. Η επιλογή του θέματος απορρέει από συζήτηση που διεξήχθη στο πλαίσιο της διδακτικής πράξης για το ρόλο του Μ. Αλέξανδρου στην παγκόσμια ιστορία. Ο Κούρδος Ιρακινός μαθητής Φ.Κ. (καθηγητής ΤΕΦΑΑ), πρότεινε την επιλογή του άρθρου του Αναπληρωτή Καθηγητή του Πανεπιστημίου της Βαβυλώνας, Dr Qais Hatim Haní με τίτλο Ο Μ. Αλέξανδρος και το διεθνές έργο του στη Βαβυλώνα, το οποίο αποτελεί και τη βάση του δικού μας άρθρου που δημοσιεύεται στο περιοδικό Ο Νέος Κάδμος.

Οι εκπαιδευόμενοι του σχολείου Φ.Κ., Α.Ζ., Χ.Ρ., και Ζ.Μ. αφού μελέτησαν το δημοσιευμένο άρθρο στην αραβική γλώσσα, στη συνέχεια συνέγραψαν το δικό τους με τη βοήθεια της εκπαιδευτριάς τους και τη συνδρομή και στήριξη του Προϊσταμένου του Σχολείου.

45ο Δημοτικό Σχολείο ΣΚ ΔΠΕ Λάρισας
Τσιαδήμη Αγγελική PhD, Διευθύνουσα (Υποδιευθύντρια του Σχολείου)
Γίτση Μαρία δασκάλα MS
Γουματιανός Ξενοφών δάσκαλος MS

(Σημ.: ΣΚ = Σοφρωνιστικό Κατάστημα – για λόγους προστασίας προσωπικών δεδομένων αναγράφονται μόνο τα αρχικά των εκπαιδευόμενων του σχολείου)

Χρονολογικός Πίνακας (σημαντικά γεγονότα από τη μακρόχρονη ιστορία της Βαβυλώνας)

10000 π.Χ.	Οι απαρχές της γεωργίας στη Μέση Ανατολή.
2.500 π.Χ. – 1750 π.Χ.	Ο πολιτισμός των Σουμερίων στην κοιλάδα Τίγρη-Ευφράτη.
2500 π.Χ.	Η πρώτη δυναστεία του Lagash (βασιλιάς Eannatum), πρώτη αυτοκρατορία στη Μεσοποτα
2334 π.Χ. - 2279 π.Χ.	Ο Σαργών του Ακκάδ (ο Μέγας) βασιλεύει στη Μεσοποταμία, πρώτη παγκόσμια αυτοκρατο
1900 π.Χ.	Ίδρυση Ασούρ, πρωτεύουσας της Ασσυρίας.
1795 π.Χ. - 1750 π.Χ.	Βασιλεία του Χαμουραμπί, βασιλιά της Βαβυλώνας.
c. 1500 π.Χ.	Άνοδος του βασιλείου των Μιτάννι.
1220 π.Χ.	Η Βαβυλώνα υπό τον έλεγχο των Ασσυρίων.
734 π.Χ.	Η Βαβυλώνα καταλαμβάνεται από τους Χαλδαίους.
729 π.Χ.	Η Βαβυλώνα καταλαμβάνεται από τους Ασσυρίους.
605 π.Χ. - 562 π.Χ.	Ο Ναβουχοδονόσορ Β' είναι βασιλιάς της Βαβυλώνας.
539 π.Χ.	Άλωση της Βαβυλώνας από τον Κύρο της Περσίας.
500 π.Χ. - 330 π.Χ.	Η Αχαιμενιδική Αυτοκρατορία κυβερνά στη Μεσοποταμία.
485 π.Χ.	Η Βαβυλώνα καταστρέφεται από τον Ξέρξη, βασιλιά της Περσίας.
323 π.Χ. - 31 π.Χ.	Ελληνιστική Εποχή. Ο ελληνικός πολιτισμός διαδίδεται στους αυτόχθονες πληθυσμούς.

Εισαγωγή

Ο Μ. Αλέξανδρος αναμφίβολα ήταν ένας σπουδαίος στρατηλάτης για τον οποίο έχουν γίνει πολλές μελέτες. Το έργο του και η προσωπικότητά του αλλά και ο θάνατός του ακόμη έχουν απασχολήσει την παγκόσμια ιστοριογραφία σε όλη τη διάρκεια της ιστορίας από την παρουσία του και μετά. Ίσως να αναρωτιέται κανείς, γιατί εμείς μέσα από το ΣΚ της Λάρισας αποφασίσαμε να γράψουμε για το θέμα αυτό.

Αφορμή στάθηκε ένα μάθημα που κάναμε στο σχολείο και ιδιαίτερα το σημείο εκείνο που συζητήθηκε ο τρόπος που ο Μ. Αλέξανδρος αντιμετώπιζε τους αντιπάλους του και αυτό το στοιχείο

θέλουμε να τονίσουμε. Μιλήσαμε επίσης για το έργο του στη Βαβυλώνα και τότε ήταν που προτάθηκε από το συμμαθητή μας Φ.Κ. το άρθρο του καθηγητή Qais HanimHati, το οποίο και μελετήσαμε προκειμένου να γράψουμε το δικό μας άρθρο.

Είμαστε Κούρδοι και Άραβες μαθητές του 45^{ου} Δημοτικού Σχολείου ΣΚ Λάρισας. Είμαστε πραγματικά ενθουσιασμένοι και υπερήφανοι, γιατί στις χώρες καταγωγής μας οι πρόγονοί μας ήρθαν σε επαφή με τον ελληνικό πολιτισμό και την ελληνική γλώσσα.

Ο Αλέξανδρος ο Μακεδόνας ήταν ένας σπουδαίος βασιλιάς, γιος ενός άλλου σημαντικού βασιλιά του Φίλιππου Β' από τον οποίο κληρονόμησε την τόλμη και τη δύναμη. Μητέρα του ήταν η Ολυμπιάδα από την οποία πήρε την ομορφιά και τη λεπτότητα, χαρακτηριστικά που συντέλεσαν στην υιοθέτηση του απαράμιλλου ήθους και του σεβασμού που έδειξε στους λαούς που έθεσε υπό τον έλεγχό του στα όρια της ενοποιημένης αυτοκρατορίας του, κάτι μοναδικό για την παγκόσμια ιστορία.

Ο στόχος της συγγραφής του άρθρου μας είναι να αναδείξουμε την πολιτική διαχείριση του Αλέξανδρου στη Βαβυλώνα, αλλά και σε όλες τις άλλες περιοχές της ενοποιημένης αυτοκρατορίας του. Δε θα μας απασχολήσει το στρατιωτικό σκέλος της εκστρατείας του, δε λείπουν οι μελέτες αναφορικά με το ζήτημα αυτό.

Με βάση το άρθρο που μελετήσαμε αλλά και με γνώμονα τα όσα γνωρίζουμε, ο Αλέξανδρος ο Μακεδόνας επεξέτεινε τα όρια της αυτοκρατορίας του εκεί που κανείς δεν είχε φτάσει ποτέ. Έκανε τη Βαβυλώνα διοικητικό κέντρο της αυτοκρατορίας και πρωτεύουσα του κράτους του. Ο Αλέξανδρος θαμπώθηκε από την ομορφιά της Βαβυλώνας, από τον πλούτο της και την περίλαμπρη αρχιτεκτονική της. Διέκρινε την πλούσια υλική και άυλη πολιτιστική κληρονομιά της πόλης, η οποία χάνεται στα βάθη των αιώνων και φτάνει μέχρι τις απαρχές του παγκόσμιου πολιτισμού. Πρόκειται για τη γη του σημερινού Ιράκ, τη γη των Σουμερίων της Μεσοποταμίας και της έδρας της πρώτης παγκόσμιας αυτοκρατορίας.

Η Μεσοποταμία στην αρχαία εποχή

Μεσοποταμία καλείται η περιοχή που είναι γνωστή και σαν το *Φαράγγι της Ημισελήνου*. Εκτείνεται μεταξύ του Τίγρη και του Ευφράτη ποταμού. Η ζωή εκεί ξεκίνησε πριν από το 10.000 π.Χ., ενώ η αστικοποίηση περίπου στο 4.500 π.Χ. Γύρω στο 3.000 π.Χ. οι Σουμεριοί επεξέτειναν τα σύνορα του κράτους και δημιούργησαν αυτοκρατορία που προήλθε από τη συνένωση των πόλεων - κρατών που άκμαζαν ήδη εκεί και ήταν οι εξής: Εριντού, Νιππούρ, Λαγκάς, Ουρούκ, Κις και Ουρ. Στις πόλεις αυτές και ιδιαίτερα στην Ουρούκ χρησιμοποιήθηκε το πρώτο σύστημα γραφής - γνωστό ως *σφηνοειδής* γραφή - στον κόσμο με τη χρήση εικονογραφημένων συμβόλων χαραγμένα πάνω σε μαλακό πηλό.

Η Μεσοποταμία είναι η περιοχή που έπεσε στα χέρια των Ακκάδων το 2.350 π.Χ. υπό τη διακυβέρνηση του βασιλιά Σαργών. Οι Ακκάδες κυβέρνησαν στη Μεσοποταμία περίπου ως το 2.000 π.Χ. και μέχρι την ανάπτυξη της αυτοκρατορίας της Βαβυλώνας. Αργότερα η γη πέρασε στα χέρια των Ασσυρίων, ενώ το 1894 π.Χ. εγκαταστάθηκε στη Βαβυλώνα η δυναστεία των Αμοριτών, των οποίων ο πιο γνωστός βασιλιάς είναι ο Χαμουραμπί - 1792 - 1750 π.Χ. Αυτός προέβη σε έκδοση νόμων, όρισε δε τη Βαβυλώνα ως την πρωτεύουσα του κράτους του.

Οι λαοί και οι φυλές που κυβέρνησαν στη Μεσοποταμία ποικίλλουν μέχρι το 539 π.Χ. όταν η περιοχή έπεσε στα χέρια των Περσών και του βασιλιά τους Κύρου. Πρόκειται για μια περίοδο καταστροφής των μνημείων των προηγούμενων πολιτισμών από όλους τους Πέρσες βασιλείς και κυρίως του Ξέρξη. Η καταστροφή σταμάτησε όταν ο Αλέξανδρος μπήκε στη Βαβυλώνα το 331 π.Χ. και αποκατέστησε σταδιακά τη φήμη και την αίγλη του κράτους

Η Βαβυλώνα την εποχή του Μ. Αλέξανδρου

Ο Μ. Αλέξανδρος με το στρατιωτικό σώμα του πατέρα του βασιλιά Φίλιππου Β' κατάφερε να φτάσει μέχρι την έδρα της δυναστείας των Αχαιμενιδών στην Περσία. Κατέλυσε στη συνέχεια τη σατραπεία τους που εκτεινόταν από το σημερινό Ιράν σε όλη την Ασία και έφτανε μέχρι τη σύγχρονη Ελλάδα και την Αίγυπτο.

Η στρατιωτική δύναμη της εκστρατείας του στην Ανατολή αποτελούταν από περισσότερους των 32.000 πεζών και 5.000 ιππέων καθώς και από ένα άγημα νεοσύλλεκτων γιων Μακεδόνων γαιοκτημόνων. Ο στρατός του ήταν επανδρωμένος με στρατιώτες από κάθε περιοχή του ενοποιημένου Ελλαδικού χώρου, όπως διαμορφώθηκε ύστερα από το Συνέδριο της Κορίνθου, 336 π.Χ. Ο στόλος του ήταν μικρός σε σχέση με τον Περσικό, καθώς αποτελούταν από μόλις 180 πλοία.

Ιδιαίτερο στοιχείο αυτής της εκστρατείας ήταν ότι συμμετείχαν και επιστήμονες, φιλόσοφοι, ιστορικοί, γεωγράφοι, μηχανικοί της εποχής, ανάμεσά τους ο δάσκαλος του Μ. Αλέξανδρου, ο φιλόσοφος Αριστοτέλης.

Με τις δυνάμεις αυτές ο Αλέξανδρος και ύστερα από μια σειρά επιτυχών μαχών έφτασε στη Βαβυλώνα, που τελούσε υπό Περσική κατοχή. Οι οικονομικοί της πόροι αλλά και τα ιστορικά της μνημεία αποτελούσαν αντικείμενο εκμετάλλευσης του Πέρση σατράπη που επεδίωκε τον έλεγχο όλων των εμπορικών δρόμων προς τη Μεσόγειο μέσω της Βαβυλώνας. Το περσικό κράτος ήταν μια σατραπεία που είχε περιέλθει σε παρακμή λόγω και των συνεχών πολέμων με τις ελληνικές πόλεις - κράτη. Οι Πέρσες επέβαλαν βαριά φορολογία στη Βαβυλώνα προκειμένου να ανταποκριθούν στις αυξημένες οικονομικές ανάγκες της αυτοκρατορίας τους. Δε δίστασαν δε να εκμεταλλευτούν οικονομικά με οποιοδήποτε τρόπο τις οικογένειες από τα πολύ χαμηλά οικονομικά στρώματα.

Στον κοινωνικό τομέα, η Βαβυλώνα αποτελούταν από ένα μωσαϊκό φυλών, γλωσσών και θρησκειών, ενώ οι κυρίαρχοι θεοί της πόλης είχαν απαξιωθεί, καθώς οι Πέρσες Ζωροάστρες ιερείς είχαν λεηλατήσει πολλούς από τους ναούς της κλέβοντας ακόμα και τους θησαυρούς τους.

Το όραμα του Μ. Αλέξανδρου για τη Βαβυλώνα

Ο Μ. Αλέξανδρος έφτασε στη Βαβυλώνα το 331 π.Χ. Ήταν η εποχή που ο Δαρείος ο Πέρσης βασιλιάς είχε χάσει τις κτήσεις του στη Δύση και οι πολεμικές συνθήκες ευνοούσαν το Μακεδόνα βασιλιά.

Οι Βαβυλώνιοι τον αντιμετώπισαν ως ελευθερωτή από τους Πέρσες σατράπες και τη δυναστεία των Αχαιμενιδών. Ο Αλέξανδρος αμέσως μόλις ανέλαβε τη διοίκηση της πόλης κατάργησε όλους τους δυσβάσταχτους φόρους και διατήρησε στη θέση του τον άρχοντα της πόλης Μαζαίο, ενώ ταυτόχρονα όρισε Έλληνα στρατιωτικό διοικητή. Ο Αλέξανδρος επέτρεπε στο Μαζαίο να κόψει νόμισμα, μια συνήθεια που μέχρι τότε αποτελούσε προνόμιο μόνο του Πέρση βασιλιά. Ο Αλέξανδρος θέσπισε αυτό το μέτρο για να διευκολύνει τη διεξαγωγή του βαβυλωνιακού εμπορίου και να κερδίσει την εμπιστοσύνη και την αγάπη των κατοίκων.

Πράγματι το πέτυχε αφού έδειξε σεβασμό στην ιερότητα όλων των παραδόσεων και της θρησκείας των Βαβυλωνίων, ανοικοδόμησε τους ναούς και όρισε τη Βαβυλώνα ως το ορμητήριό του για τη συνέχιση της εκστρατείας στην Ανατολή, την οποία πραγματοποίησε μέχρι το 325 π.Χ. οπότε και επέστρεψε στη Βαβυλώνα. Ο Αλέξανδρος επεδίωκε σοβαρά να δημιουργήσει μια παγκόσμια αυτοκρατορία με πρωτεύουσα τη Βαβυλώνα στην οποία θα κατοικούσαν Πέρσες, Έλληνες, Ασιάτες και άλλοι λαοί. Η επιλογή αυτή είχε να κάνει με τη στρατηγική σημασία της πόλης που συνιστούσε το συνδετικό κρίκο μεταξύ Ανατολής και Δύσης. Για το λόγο αυτό ξεκίνησε την εκστρατεία του στην

Ανατολή από τη Βαβυλώνα φτάνοντας μέχρι την Ινδία και το Παντζάμπ. Επέστρεψε το 325 π.Χ. έχοντας ολοκληρώσει το έργο του για τον έλεγχο των περιοχών από όπου διήλθε.

Η Βαβυλώνα έμελλε να γίνει και επίσημα η πρωτεύουσα της αυτοκρατορίας του. Για το λόγο αυτό ξεκίνησε αμέσως την ανοικοδόμησή της με σημαντικά έργα, όπως τη σύνδεση της πόλης με εμπορικούς δρόμους που έφταναν στην Ινδία και στη θάλασσα, και την κατασκευή ενός μεγάλου λιμένα. Ο Αλέξανδρος είχε εκπλαγεί από την ομορφιά της Βαβυλώνας και την πολιτιστική της κληρονομιά. Αναλογιζόμενος το λαμπρό παρελθόν της και τη μεγάλη φήμη που είχε κάποτε, επιδίωξε να συνδέσει τους ηρωισμούς και τα επιτεύγματά του με τους επικούς ηρωισμούς των προγόνων της Μεσοποταμίας. Εκεί που για πρώτη φορά συνενώθηκαν οι πόλεις - κράτη και αναπτύχθηκε η πρώτη αυτοκρατορία, εκεί που επινοήθηκε η γραφή, στην περιοχή αυτή ο Αλέξανδρος αφήνοντας πίσω του ένα μεγάλο βασίλειο που κυβερνούσε τις ελληνικές πόλεις - κράτη ενωμένες από τον πατέρα του Φίλιππο Β' έρχεται να διαδώσει τον ελληνικό πολιτισμό και την ελληνική γλώσσα, να δημιουργήσει την πρωτεύουσα μιας νέας αυτοκρατορίας με κύριο χαρακτηριστικό τη διαπολιτισμικότητα, να δημιουργήσει μια νέα εθνική ταυτότητα δείχνοντας σεβασμό στο παρελθόν.



Βεργίνα,
Αρχαιολογικός χώρος



Κεφαλή αγάλματος
του Μ. Αλεξάνδρου,
έργο του Λεωχάρη,
Κλασική εποχή,
μετά το 338 π.Χ.,
Μάρμαρο Πεντέλης,
Μουσείο Ακρόπολης,
πρώτος όροφος



Κτήσεις του Μ. Αλεξάνδρου
([Partition of Babylon 323 BC - Partition of Babylon](#)
[Wikipedia](#))

Ο Αλέξανδρος ο Μακεδόνας προσπάθησε να βρει κοινά σημεία μεταξύ των λαών που κατοικούσαν στη Βαβυλώνα και να εξαλείψει τις όποιες διαφορές μεταξύ τους. Για να ενώσει όλες αυτές τις φυλές και τις εθνότητες έπρεπε να επιτύχει να τον λατρεύουν ως θεό. Επηρεασμένος από τους δασκάλους του και την ελληνική παιδεία που είχε λάβει ακολούθησε το σκεπτικό ότι ένας θεός μπορεί να ενσαρκωθεί.

Δεν επεδίωξε να εισέλθει στον κόσμο της ιεροσύνης, παρόλο που η μητέρα του ήταν ιέρεια. Ο μόνος του στόχος ήταν να ενοποιήσει την αυτοκρατορία για να μπορεί να την ελέγχει. Η ανακήρυξή του ως θεού-αυτοκράτορα θα αποτελούσε το μεγάλο δέλεαρ για την ενοποίηση του κράτους του, ενώ δε θα πρέπει να παραβλέψει κανείς και τους χιλιάδες γάμους που παρότρυνε μεταξύ των στρατιωτών του με Περσίδες. Ο ίδιος παντρεύτηκε την κόρη του Αχαιμενίδη βασιλιά Δαρείου. Ο γάμος αυτός δεν ήταν παρά ένας γάμος του ελληνικού πολιτισμού με τον ανατολικό και μια σαφής δήλωση των ιδεών του Αλεξάνδρου για την ανάμειξη της Ανατολής με τη Δύση σεξιστικά και πολιτισμικά. Δεν είναι μυστικό

ότι αυτοί οι γάμοι θα οδηγούσαν σε επιμειξίες και συγγένεια και άρα δεσμούς μεταξύ Ελλήνων και Περσών, των εκπροσώπων της Ανατολής επί ίσοις όροις.

Συμπερασματικά, βλέπουμε ότι ο Αλέξανδρος ακολουθούσε τη δική του στρατηγική και τακτική με στόχο να ελέγξει την αυτοκρατορία του λαμβάνοντας υπόψη την εθνική της ποικιλομορφία. Δεν είδε τον εαυτό του ως αυτοκράτορα ή ηγέτη όπως οι άλλοι αυτοκράτορες, αλλά επρόκειτο για μια μεγάλη προσωπικότητα που συνδύαζε την ομορφιά και την τρυφερότητα της μητέρας του και τη σκληρότητα και το θάρρος του πατέρα του. Η σύντομη ζωή του χαρακτηρίστηκε από επιτεύγματα, κι ενώ το τέλος του έπρεπε να είναι αντάξιο των όσων δημιούργησε, αρρώστησε και πέθανε σε πολύ νεαρή ηλικία. Ο θάνατος τον βρήκε στο παλάτι του βασιλιά Ναβουχοδονόσορα (626-605 π.Χ.).

Φαίνεται ότι οι στρατηγοί του ήταν βέβαιοι ότι ο Αλέξανδρος θα τους άφηνε για την τελευταία του κατοικία και γι' αυτό τον ρώτησαν σε ποιον θα κληροδοτούσε το βασίλειό του. Εκείνος απάντησε: *Στον μεγαλύτερο από εσάς στην εξουσία*. Πέθανε στις 13/1/323 π.Χ., όταν ήταν μόλις 33 ετών. Οι αξιωματικοί και οι στρατιώτες του τον συνόδευσαν στην επόμενη κατοικία του μέσα από μια μεγαλειώδη πομπή με τα κεφάλια τους σκυμμένα με ευλάβεια και σεβασμό για τον ηγέτη τους. Πιθανότατα θάφτηκε στη Βαβυλώνα και μαζί του θάφτηκε και το όραμα του οικουμενισμού που καθοδηγούσε τη στρατηγική και τακτική του. Ωστόσο το έργο του εμπνέει ακόμη την πολιτική και τη διπλωματία, αποτελεί οδηγό της διαπολιτισμικότητας και του οικουμενισμού αλλά και της ίσης μεταχείρισης της εθνικής ετερότητας.

Η Γενική Συνέλευση του Ελληνικού Κέντρου Καΐρου της 24^{ης} Μαΐου 2024

Γράφει ο Αλέξανδρος Μπάσης



Το νέο Διοικητικό Συμβούλιο του Κέντρου: Από αριστερά, ο κ. Αντώνης Καζαμίας, ο κ. Άγγελος Αθανασούλης, ο κ. Νικόλας Βαδής, ο κ. Αντώνης Διαμαντίδης, η κ. Βάσω Χαραλάμπους.

Την Παρασκευή 24 Μαΐου 2024 έγινε, στον χώρο του Κέντρου, η Γενική Συνέλευση του Ελληνικού Κέντρου Καΐρου, το οποίο εκδίδει το περιοδικό «ο Νέος Κάδμος».

Ο Πρόεδρος του Κέντρου, κ. **Νικόλας Βαδής**, κήρυξε την έναρξη των εργασιών, καλωσόρισε τα μέλη και τους προσκεκλημένους και προλόγισε. Στη συνέχεια, ο Γενικός Γραμματέας του Κέντρου, κ. **Αντώνης Διαμαντίδης** παρουσίασε τα πεπραγμένα της περιόδου 2021-2024, ενώ ο Ταμίας, κ. **Άγγελος Αθανασούλης** αναφέρθηκε στην οικονομική θέση του Κέντρου. Όλες οι εκκρεμότητες προς την εφορία και αλλού τακτοποιήθηκαν και σήμερα το κέντρο έχει ένα ταμείο της τάξεως των 3.000.000 λιρών Αιγύπτου. Το Κέντρο λειτουργεί από 9 π.μ., προσφέροντας πρωινό-γεύμα-δειπνο, ενώ τα πρωινά λειτουργεί η βεράντα του Κέντρου με θέα στην πλατεία Τάλαατ Χαρμπ. Το Κέντρο θα λειτουργεί στο άμεσο μέλλον και με ντελίβερ, αλλά και ως κέιτερινγκ.

Στη συνέχεια, το μέλος της Συντακτικής Επιτροπής του περιοδικού «ο Νέος Κάδμος», κ. **Αλέξανδρος Κακαρούνας**, παρουσίασε την πορεία του περιοδικού «Κάδμος», το οποίο ξεκίνησε το 1947 με πρωτοβουλία μαθητών της Αμπετείου Σχολής. Καθώς υπήρξε απροθυμία της συνέχισης της έκδοσης από μέρος της Σχολής, υπήρξε πρωτοβουλία από το ιδρυτικό μέλος του «Κάδμου», κ. **Πάνο Αρβανιτάκη** (στο Λονδίνο), και τον πρώην Αρχισυντάκτη, κ. **Λάκη Πεζά** (στην Αθήνα), την οποία στήριξε το Ελληνικό Κέντρο Καΐρου, αποφασίζοντας να προχωρήσει την έκδοση με τον «Νέο Κάδμο», υπό την Αρχισυνταξία των δύο προαναφερθέντων, στον οποίο αρθρογραφούν παλαιοί μαθητές της Αμπετείου Σχολής, αλλά και άλλοι Αιγυπτιώτες και μη.



Από δεξιά: ο Πατριαρχικός Επίτροπος στο Κάιρο, Μητροπολίτης Μέμφιδος, κ. Νικόδημος, ο Πρόεδρος της Ελληνικής Κοινότητας Καΐρου, κ. Χρήστος Καβαλής, η Αντιπρόεδρος, κ. Σούλα Σκουφαρίδου.



Από δεξιά: ο κ. Αντώνης Καζαμίας, ο κ. Βασίλης Ζουές, η κ. Βίλλυ Πολίτη-Ζουέ, η κ. Νίτσα Αθανασούλη.

Ακολούθως, έλαβε τον λόγο ο Πατριαρχικός Επίτροπος στο Κάιρο, Μητροπολίτης Μέμφιδος, κ. **Νικόδημος**, ο οποίος μετέφερε τους χαιρετισμούς του Πατριάρχη Αλεξανδρείας και Πάσης Αφρικής, κ. **Θεοδώρου Β΄**, και συνεχάρη το Διοικητικό Συμβούλιο για την πρόοδο που επιτελέστηκε. Τέλος, τον λόγο έλαβε ο Πρόεδρος της Ελληνικής Κοινότητας Καΐρου, κ. **Χρήστος Καβαλής**, ο οποίος με τη σειρά του συνεχάρη το Διοικητικό Συμβούλιο για τα αποτελέσματα της τριετίας και πως μετά από αρκετά χρόνια μιζέριας, το Κέντρο είναι σήμερα σε ευρωστία.

Κατόπιν, επελέγησαν να συμπληρώσουν το πενταμελές Διοικητικό Συμβούλιο, ο κ. **Αντώνης Καζαμίας** και η κ. **Βάσω Χαραλάμπους**.



Από δεξιά: η κ. Μαίρη Μπισάρα, η κ. Ευαγγελία Θυρέου, η κ. Άννα Αυγερινού.



Από δεξιά: η κ. Καίτη Χαραλάμπους, ο κ. Παντελής Χαραλάμπους.

Πέραν του Πατριαρχικού Επιτρόπου, κ. **Νικοδήμου**, και του Προέδρου της Ελληνικής Κοινότητας Καΐρου, κ. **Χρήστου Καβαλή**, παρέστησαν τα μέλη της Κοινοτικής Επιτροπής της Ελληνικής Κοινότητας Καΐρου, η Αντιπρόεδρος κ. **Σούλα Σκουφαρίδου**, και η Γενική Γραμματέας, κ. **Βίλλυ Πολίτου-Ζουέ**. Επίσης, παρέστη ο κ. **Βασίλης Ζουές**, μέλος της Κοινοτικής Επιτροπής της Ελληνικής Κοινότητας Αλεξανδρείας. Ακόμη, παρόντες ήσαν Πρόεδροι Παροικιακών Σωματείων, μέλη του Κέντρου και πάροικοι. Ακολούθησε δείπνο, το οποίο προσέφερε στους παρισταμένους το Ελληνικό Κέντρο Καΐρου.



Από δεξιά: η κ. **Δήμητρα Καλατζή**, ο κ. **Αλέξανδρος Κακαρούντας**.



Από δεξιά: η κ. **Φωτεινή Καλατζή**, ο κ. **Γιώργος Αγγελίδης**.



Από δεξιά: η κ. **Στέλλα Βαδή**, η κ. **Βάσω Γαζή**, η κ. **Μαργαρίτα Διαμαντίδου**.



Από δεξιά: ο κ. **Λάμπρος Μπενοβίας**, η κ. **Καίτη Γεωργίου**

Το Κοινοτικό Στάδιο της Σούμπρας ως εστία του Ελληνισμού



Γράφει ο Γιάννης Φουρτούνας

Ο Γιάννης Φουρτούνας γεννήθηκε στο Βόλο και από το 1995 ζει στο Κάιρο. Είναι συγγραφέας, κοπτολόγος, διδάσκει Νεοελληνική Γλώσσα στο Πανεπιστήμιο Al Azhar στο Κάιρο, στο Πολιτιστικό Κέντρο της Πρεσβείας της Ελλάδος στο Κάιρο, ενώ έχει την καθηγεσία της διδασκαλίας της Ελληνικής Γλώσσας στο Ινστιτούτο Ξένων Γλωσσών του Αιγυπτιακού Στρατού. Έχει εκδώσει ιστορικά, λαογραφικά, θεολογικά έργα, ως και για την Ομογένεια της Αιγύπτου. Έχει τιμηθεί, μεταξύ άλλων, από την Ελληνική Κοινότητα του Καΐρου, το Δήμο Ν. Πηλίου και το Πατριαρχείο Αλεξανδρείας.



Το ελληνικό Στάδιο της Σούμπρας δημιουργήθηκε από την ανάγκη να υπάρξει ένα ιδιωτικό γήπεδο για την Ελληνική Κοινότητα Καΐρου και τα αθλητικά σωματεία που έως τότε δεν είχαν δικό τους χώρο για την άθληση των μελών τους. Το μεγαλεπήβολο αυτό όραμα πραγματοποιήθηκε για

λογαριασμό της Κοινότητας εκ μέρους της Ελληνικής Αθλητικής Ένωσης Καΐρου.

Στις 12 Μαρτίου 1944, στην πρώτη γενική συνέλευση του σωματείου αυτού που έγινε στα γραφεία της Ελληνικής Λέσχης Καΐρου, πάρθηκε η απόφαση να διενεργηθεί έρανος για να

συγκεντρωθούν τα χρήματα που θα επέτρεπαν την αγορά του κατάλληλου για τον σκοπό αυτό οικοπέδου, ως και την εν συνεχεία διαμόρφωση εντός αυτού ενός καλά οργανωμένου γυμναστηρίου.

Πράγματι, την διαχείριση του Κοινοτικού Σταδίου «είχε αναθέσει, όπως γράφει ο Αδαμάντιος Γεωργίου στο βιβλίο του "Από τον Πιεράκο στον Καβαλή», η Κοινοτική Επιτροπή από την εποχή της αγοράς του στην Ελληνική Αθλητική Ένωση Καΐρου προς την οποία η εκάστοτε Κοινοτική Επιτροπή εξέφραζε συγχαρητήρια και ευχαριστίες για τις προσπάθειες που κατέβαλε, τόσο για τον Αθλητισμό, όσο και για το Κοινοτικό Στάδιο.

«Στις 12 Μαρτίου 1944, γράφει η Μαρία Αδαμαντίδου στο έργο της Μαρίας Αδαμαντίδου «*Ελληνικός Αθλητισμός στο Κάιρο*» στην πρώτη γενική συνέλευση του σωματίου που έγινε στα γραφεία της Ελληνικής Λέσχης Καΐρου, αποφασίσθηκε να διενεργηθεί έρανος για να συγκεντρωθούν τα χρήματα που θα επέτρεπαν την αγορά οικοπέδου και την κατασκευή ενός άρτιου γυμναστηρίου.

Το πνεύμα σύμπνοιας που επικρατεί, η γενικότερη ευφορία για την ιστορική στιγμή, η βεβαιότητα ότι το έργο είναι υπόθεση όλης της παροικίας, αλλά και η επίγνωση ότι η σύμφωνη γνώμη του οργανισμού της Κοινότητας είναι απαραίτητη, εκφράζεται και στην άλλη σημαντική απόφαση της συνέλευσης: το γυμναστήριο θα τελεί υπό τη διαχείριση της Ενώσεως, αλλά αυτό «*και όλα τα μέλλοντα να κτισθώσι έπ' αυτού κτίρια, θα περιέλθωσιν από της πρώτης στιγμής εις την κυριότητα της Ελληνικής Κοινότητας ως δωρεά της Ελληνικής Αθλητικής Ενώσεως προς αυτήν*».

Ένδεκα χρόνια αργότερα, ο Πρόεδρος της Ελληνικής Κοινότητας Καΐρου, Θεόδωρος Κότσικας, αφού συγχαρεί τον Πρόεδρο του νέου σωματίου, Αναστάσιο Ραυτόπουλο, και τους συνεργάτες του, εκφράζει τη βαθιά συγκίνηση του οργανισμού για την "υπέροχον χειρονομίαν" της και υπόσχεται ότι η Κοινότητα θα κάνει ό,τι περνάει από το χέρι της, ώστε ο έρανος να έχει επιτυχία. Πρώτος ο ίδιος δίνει το καλό παράδειγμα, προσφέροντας 3.000 λίρες Αιγύπτου.

Οι γυμναστικές επιδείξεις των μαθητών στο Κοινοτικό Στάδιο

Ενώ οι εντεταλμένοι της Ελληνικής Αθλητικής Ενώσεως Καΐρου, Δαπέρης, Ν. Μαραγκάκης, Π. Μπαγάνης, Φ. Κόκκινος και Π. Συρίχας ελέγχουν την καταλληλότητα διαφόρων οικοπέδων, ο Τύπος κινητοποιεί την παροικία για τον έρανο: «*Πρέπει τα ελληνόπουλα να αποκτήσουν ένα «ελληνικό σπίτι» όπου μετά το σχολείο, μετά την εργασίαν των, να ευρίσκουν εκεί την καθάραν, όχι μόνον φυσικώς αλλά και ηθικώς, ατμόσφαιραν*», έγραφεν ο Κώστας Μάγης, ανταποκριτής στο Κάιρο του αλεξανδρινού Ταχυδρόμου.

Η περιουσία της Ελληνικής Αθλητικής Ενώσεως Καΐρου ανερχόταν τότε σε 1.650 λίρες, το άθροισμα δηλαδή, από τα υπόλοιπα των ταμείων των σωματείων από τα οποία προέκυψεν η Ένωση. Δεν είναι, όμως, καθόλου εύκολο να συγκεντρωθεί το ποσό των 20000 λιρών που χρειάζεται για την αγορά του οικοπέδου, διότι η παροικία είχε ήδη συνεισφέρει σημαντικά ποσά για τον αγώνα της πατρίδας.

Η περιρρέουσα ατμόσφαιρα, όμως, εμπνέει: η νικηφόρα μάχη του

Αλαμείν είναι νωπή στις μνήμες, οι σύμμαχοι ετοιμάζουν την απόβαση στη Νορμανδία, η ελληνική κυβέρνηση εδρεύει στο Κάιρο και η Ελλάδα βρίσκεται κάτω από γερμανική κατοχή... Θα μπορούσε να πει κανείς ότι η υπόθεση του Σταδίου έδωσε την αφορμή για έναν τοπικό εθνικό αγώνα που οι Καϊρινοί ένιωθαν ότι έπρεπε να κερδίσουν.



Το Στάδιο εγκαινιάστηκε πανηγυρικά την 25^η Μαΐου 1947 με σχολικές επιδείξεις. «Στο ιστορικό αυτό γεγονός, γράφει η Μ. Αδαμαντίδου στο βιβλίο της «*Ελληνικός Αθλητισμός στο Κάιρο*», παρίστανται, εκτός από τον Πρόεδρο της Ελλάδας Γ.

Τριανταφυλλίδη και τις προξενικές αρχές, ο Υφυπουργός Παιδείας Hassan Fayed Πασάς και ο Γεν. Διευθυντής του τομέα Φυσικής Αγωγής Demerdash Mohamad Μπέης. Παρόντες επίσης ο Πρόεδρος της Κοινότητας Γεώργιος Ροϊλός και σύσσωμη η Διαχειριστική Επιτροπή του οργανισμού, οι εκκλησιαστικές αρχές, οι διευθυντές και καθηγητές των σχολείων, ο Πρόεδρος του ΣΕΓΑΣ Α. Νικολαΐδης και πρόεδροι των ελληνικών σωματείων.

Η Ελληνική Αθλητική Ένωσις Καΐρου ξεκινάει αμέσως τον έρανο. Πρώτα τα μέλη του διοικητικού της συμβουλίου βάζουν το χέρι στην τσέπη. Αδελφότητες, λέσχες, σύλλογοι, έσοδα

από κινηματογραφικές και θεατρικές παραστάσεις, οι μαθητές που στρατολογούνται στη μεγάλη προσπάθεια, οι πρόσκοποι με την καλή τους πράξη και άλλα συνεχίζει τη συγκινητική της αφήγηση η Μαρία Αδαμαντίδου για να καταλήξει ότι όλα «πήγαιναν στον κουμπαρά της Ένωσης».

Τελικά, τον Απρίλιο του 1945 συμφωνείται η αγορά του οικοπέδου προς 2.500 λίρες το φεντάνι (4.200 τ.μ) Μαζί με τα έξοδα μεταγραφής το ποσό έφτασε τις 19.000 λίρες περίπου. Η Κοινότητα συστήνει Εφορεία Σταδίου. Ο Δαπέρης εξασφαλίζει από τις αρχές της ελεύθερης πια Ελλάδος, μέσω του Σ.Ε.Γ.Α.Σ., ένα κομμάτι αρχαίου πεντελικού μαρμάρου για να χρησιμεύσει ως θεμέλιος λίθος στο Στάδιο. Το στάδιο εγκαινιάζεται πανηγυρικά την 25^η Μαΐου 1947 με σχολικές επιδείξεις.

Και, βέβαια, οι πάροικοι - ο *Ταχυδρόμος* τους υπολογίζει σε επτά χιλιάδες. Ο Νικόλας Μαραγκάκης σκορπίζει στο στίβο χώμα από το Παναθηναϊκό Στάδιο της Αθήνας, η μπάντα της Φιλαρμονικής αρχίζει να παίζει τις πρώτες στροφές εμβατηρίου και η παρέλαση ξεκινά: πρώτη κάνει την εμφάνισή της η παρασημοφορημένη σημαία των Προσκόπων, ακολουθούν οι αθλητές του Παναθηναϊκού, οι αθλητές της ΕΑΕΚ και της Εστίας Ηλιουπόλεως, οι μαθητές και μαθήτριες των κοινοτικών σχολείων και, τέλος, το Σώμα Ελλήνων Προσκόπων.

Το ένα μετά το άλλο τα τμήματα παρατάσσονται στο κεντρικό τμήμα του στίβου και ο τεράστιος κύκλος γεμίζει απ' άκρη σ' άκρη με νιάτα. Στο παράγγελμα της προσοχής, κάθε κίνηση σταματά, μόνο οι γαλανόλευκες κυματίζουν στο αεράκι. Το ελληνικό Στάδιο του Καΐρου είναι πια

πραγματικότητα. Ο εορτασμός θα ολοκληρωθεί με αγώνες στίβου από τους μαθητές της Ξενακείου Σχολής και τις μαθήτριες του Αχιλλοπουλείου Παρθεναγωγείου. Το κύπελλο του Σ.Ε.Γ.Α.Σ. θα απονεμηθεί στην Γ΄ Γυμνασίου της Ξενακείου, που νίκησε στη σκυταλοδρομία 4Χ100 μ., ενώ στον πρωταθλητή του Παναθηναϊκού Ιωάννη Λάμπρου θα προσφερθεί το κύπελλο «Ι. Γλυκή».

Μετά τις διαρκείς ανακαινίσεις και επιπλώσεις του χώρου, το Κοινοτικό Στάδιο, πλουτίστηκε με ηλεκτρικές εγκαταστάσεις, που δεν είχαν γίνει από την ημέρα της αγοράς του. Δεν έλειψαν και οι υπαίθριες διδασκαλίες των μικρών τάξεων του Δημοτικού της Αχιλλοπουλείου Σχολής. και οι Γυμναστικές επιδείξεις των κοινοτικών σχολείων και της Αμπετείου σχολής. Συνεχείς ήταν επίσης οι παροτρύνσεις της Κοινοτικής Επιτροπής της όλα τα Σχολεία του Καΐρου να αποστέλλουν τους μαθητές και τις μαθήτριες για να γυμνάζονται στο Στάδιο.



Όμως, η συρρίκνωση του ελληνικού στοιχείου, οι εθνικοποιήσεις των εργοστασίων, η έλλειψη μαθητών και μαθητριών από τα ελληνικά εκπαιδευτήρια φέρουν σε κρίσιμη θέση την ύπαρξη των μεγάλων κοινοτικών κτιρίων και οργανισμών. Έκτοτε οι ανησυχίες, οι φόβοι, οι προβληματισμοί

καθημερινώς πολλαπλασιάζονται και πολλοί κρούουν τον κώδωνα κινδύνου για την τύχη μεταξύ άλλων και του Κοινοτικού Σταδίου.

Ο Πρόεδρος Πιερράκος, γράφει ο Α. Γεωργίου, στη συνεδρίαση της Κοινοτικής Επιτροπής με ημερομηνία 4 Απριλίου 1959 αναφέρει «*ότι μετέβη εις το Στάδιον με Μέλη της κατά την προηγούμενην συνεδρίασιν καταρτισθείσης Επιτροπής, ήτοι των Αιγυπτιάδη, Αρσλάνογλου και Πασχάλη. Διεπιστώθη ότι είχαν αφεθή περί τα 2000 τ.μ. δια δρόμον. Δεδομένου ότι το Τανζίμ έκαμε δρόμον σε άλλην θέσιν δέον να ληφθούν μέτρα ίνα ενταχθούν εις την ιδιοκτησίαν της Κοινότητος.*

Κατόπιν ανταλλαγής γνωμών αποφασίζεται της δοθή εξουσιοδότησις εις τον Προϊστάμενον Εφορείας Σταδίου Χ. Αιγυπτιάδη της αποφασίση επί του προκειμένου και της μεριμνήση δια παν ζήτημα αφορών το Στάδιον. Να φροντίση δηλαδή της αποφευχθή επίταξις επί της ιδιοκτησίας της Κοινότητος, της δοθή μεγαλυτέρα κίνησις εις το Στάδιον και ενδεχομένως καθιερωθή ετησία διοργανώσις ανθεστηρίων..».

Το 1960 βρίσκουμε τον τότε Πρόεδρο της Κοινότητας Πιερράκο να καλεί τους Διευθυντές όλων των σχολείων του Καΐρου και τους προτρέπει να καταρτίσουν πρόγραμμα, που να εξασφαλίζει την καθημερινή παρουσία μαθητών, μαθητριών, προσκόπων στο Στάδιο. Να γίνονται σχολικές επιδείξεις, πανελλήνιες συναντήσεις στίβου, ως και ποδοσφαιρικοί αγώνες.

«Από το 1962 -γράφει ο Α. Γεωργίου στο βιβλίο του «Από τον Πιερράκο στον Καβαλή»- η Κοινότης χορηγούσε 180 λίρες στην Ένωση -και που αργότερα έγιναν 840 λίρες το χρόνο- για τη συμμετοχή της στη

συντήρηση του Σταδίου, που συνεχίστηκε μέχρι το 1965, όταν η Ένωση ειδοποίησε την Κοινότητα, ότι αδυνατεί να επωμίζεται τα τεράστια έξοδα συντήρησης του Σταδίου. Τα αναλαμβάνει η Κοινότητα, που δεν «εφείσθη κόπων, ούτε εξόδων» για να γίνει τόπος συγκέντρωσης της μαθητιώσης και της αθλουμένης νεολαίας και των Προσκόπων και τόπος ψυχαγωγίας της Παροικίας».

«Στις 25 Φεβρουαρίου 1966, συνεχίζει ο Α. Γεωργίου, νέα απόφαση της Κοινοτικής Επιτροπής αναφέρει να χρησιμοποιηθεί το Στάδιον υπό των μαθητών και μαθητριών των Κοινοτικών Εκπαιδευτηρίων άπαξ της εβδομάδος και εις δύο δόσεις, υπό την παρακολούθησιν και εποπτεϊάν των Γυμναστών των Εκπαιδευτηρίων. Επαφίεται εις τον Γ. Παναγιωτίδην της συνεννοούμενος μετά των οικείων Διευθυντών οργανώση την δια των κοινοτικών λεωφορείων μεταφοράν των μαθητών εις το Κοινοτικόν Στάδιον».

Η 8^η Μαΐου του 1966 θα παραμείνει ως η τελευταία μαζική σχολική εκδήλωση στο Κοινοτικό Στάδιο.

Τα σχολικά έτη 1960/1961, 1961/1962 και 1965/66 η παροικία Καΐρου θαύμασε την παρέλαση και ιδιαίτερα τις Γυμναστικές επιδείξεις που παρουσίασαν τα Κοινοτικά Εκπαιδευτήρια και η Αμπέτειος σχολή. Έγιναν και μερικά αγωνίσματα στίβου και φυσικά οι παραδοσιακοί ελληνικοί χοροί.

«Με Κοινοτική απόφαση της 26^{ης} Ιουλίου 1966 τοποθετήθηκε στην είσοδο του Σταδίου πινακίδα που ανάφερε «Ελληνική Κοινότης Καΐρου- Κέντρο Οικογενειακών Συγκεντρώσεων». Στη συνεδρίαση της Κοινοτικής Επιτροπής της 7^{ης} Οκτωβρίου 1967 (σ. σ. την επόμενη του πολέμου του Ισραήλ κατά

της Αιγύπτου) διαβάζεται επείγουσα επιστολή του Γενικού Προξενείου της Ελλάδος στο Κάιρο, με την οποία αιτείται την προσωρινή στέγαση απόρων Ελληνικών οικογενειών από το Σουέζ και την Ισμαηλία σε κενά διαμερίσματα της Κοινότητος ή εν εσχάτη ανάγκη εις το Κοινοτικόν Γήπεδον.

Η Κοινοτική Επιτροπή εγκρίνει της οι Γυμναστικές επιδείξεις των Σχολών της Κοινότητος διεξαχθούν ομού μετά της Αμπτεϊου Σχολής εις το Κοινοτικόν Στάδιον την Κυριακήν 18/05/1969.. (Συνεδρίασις 18/04/1969). Στην Έκθεση της Διαχειριστικής Επιτροπής για το 1969 διαβάζουμε μια μόνο και πτωχή φράση για τις Γυμναστικές επιδείξεις : «Η Αχιλλοπούλειος Σχολή (σ. σ. Δημοτικόν Σχολείον και Νηπιαγωγείον) συμμετέσχε εις τας Γυμναστικάς επιδείξεις των Ελληνικών Σχολών Καΐρου εις το Κοινοτικόν Γήπεδον της Ελληνικής Κοινότητος».

Η εκποίηση και η διακοπή λειτουργίας του Κοινοτικού Σταδίου

Όμως με τις εθνικοποιήσεις και τη διαρροή του ελληνικού στοιχείου άρχισαν να παρουσιάζονται σοβαρά προβλήματα σχετικά με το ιδιοκτησιακό καθεστώς και ημέρα με την ημέρα απειλείτο και αυτή η ύπαρξή του. Με αυθαίρετη επέμβαση της Αστυνομίας της περιοχής στις 3 Οκτωβρίου 1967 το Κοινοτικό Γήπεδο παραδόθηκε, σύμφωνα με το Διάταγμα 264/1967 του Διοικητηρίου στο συσταθέν προσωρινό Συμβούλιο, το οποίο αντικατέστησε το Διοικητικό Συμβούλιο της Ελληνικής Αθλητικής Ένωσης Καΐρου.

Σε αυτή την κίνηση προέβη το Διοικητήριο γιατί εκ λάθους νόμιζε ότι το Γήπεδο ανήκε στην Αθλητική Ένωση, η οποία είχε την άδεια της Κοινότητος για

να το χρησιμοποιεί για τις προπονήσεις των αθλητών της. Η Κοινοτική Επιτροπή προέβη στα αναγκαία διαβήματα για την επανεγκατάσταση της Ελληνικής Κοινότητας Καΐρου στη γήπεδο της, η κυριότητα του οποίου ανήκε, αποκλειστικά και μόνο στην Ελληνική Κοινότητα Καΐρου.

Βέβαιη ήταν η Κοινοτική Επιτροπή ότι με την παρουσίαση του συμβολαίου της αγοραπωλησίας του οικοπέδου θα αναγνωρίζονταν ότι η κυριότητα του ανήκει αποκλειστικά και μόνο στην Ελληνική Κοινότητα Καΐρου και θα ακυρωνόταν το Διάταγμα του Διοικητηρίου και έτσι θα είχε η Κοινότητα και πάλι στην κατοχή της το Γήπεδο της.

Στη Συνεδρίαση της 15^{ης} Απριλίου 1968 η Κοινοτική Επιτροπή λαμβάνει γνώσιν των ενεργειών του δικηγόρου Abdel Daim Ahmed Chahin σχετικώς με το Κοινοτικόν Γήπεδον, ο οποίος ελπίζει ότι *«συντόμως θα δυνηθώμεν να λάβωμεν κατοχήν αυτού»*. Ήδη εξεδόθη η υπ' αριθ. 10519 απόφασις της Εισαγγελίας Σάχελ, δι' ης αναγνωρίζεται εις την Ελληνικήν Κοινότητα Καΐρου η κυριότης του οικοπέδου.

Ο Πρόεδρος Πιερράκος στην συνεδρίαση της 24^{ης} Σεπτεμβρίου 1968 λέγει: «Πράγματι επετύχαμεν την απόφασιν της Εισαγγελίας Σάχελ η οποία μας αναγνωρίζει την ιδιοκτησίαν του γηπέδου, όπερ Ελληνική Κοινότης Καΐρου προώρισε, μετά την ελάττωσιν των Ελλήνων Αθλητών, ως τόπον συγκεντρώσεως της Ελληνικής παροικίας, ως μίαν εστίαν του Ελληνισμού, η οποία θα συγκεντρώνη όλους τους Έλληνες παροίκους Καΐρου μετά των οικογενειών των, τους Έλληνας μαθητάς και μαθητριάς και τους Προσκόπους.. Εις το Γήπεδον αυτό θα εορτάζετο, κατ' έτος η εορτή των

Ανθεστηρίων /Σαμ ελ Νεσίμ, η οποία θα συγκέντρωνε όλους τους Έλληνες της Αιγύπτου.

Επίσης έχει αποφασισθή και έχουν διεξαχθή συζητήσεις μετά της Διευθύνσεως του Εθνικού Φεστιβάλ Αθηνών της διδάσκονται εις τον χώρο του γηπέδου τα αρχαία δράματα. Μετά διεξοδικήν συζήτησιν η Κοινοτική Επιτροπή απεφάσισεν προς διαφύλαξιν των επί του γηπέδου δικαιωμάτων της, γίνη προσφυγή προ της 3.10.1968, εις το δικαστήριον επειγουσών υποθέσεων, παραλλήλως δε γίνη προσφυγή και εις το Συμβούλιον Επικρατείας».

Η Κοινοτική Επιτροπή ορίζει την σύγκλησιν της Εκτάκτου Γενικής Συνελεύσεως των μελών της Κοινότητος δια την Κυριακήν 23^{ην} Μαρτίου 1969 με Ημερησίαν διάταξιν της Εκτάκτου Συνελεύσεως την ανανέωσιν δια μία τριετίαν της υπό της Εκτάκτου Γενικής Συνελεύσεως της 22ας Μαΐου 1966 παρασχεθείσης εξουσιοδοτήσεως προς την Κοινοτικήν Επιτροπήν διά την εκποίησιν των μη προσοδοφόρων ακινήτων και οικοπέδων της Κοινότητος. Στο Θέμα Α7 περιλαμβάνεται το Κοινοτικό Γήπεδο Σούμπρας, οδός Νάντι ελ Αρουάμ.

Στην Έκτακτη Γενική Συνέλευση της 23^{ης} Μαρτίου 1969 προεδρεύει της Συνελεύσεως ο Πρόεδρος Πιερράκος. Χρέη Γραμματέως εκτελεί ο Θ. Κονάς, Γραμματεύς της Κοινότητος. Παρίσταται ο Σπυρίδων Χρυσοσπάθης, Γενικός Πρόξενος της Ελλάδος, Επίτιμος Πρόεδρος της Κοινότητος. Παρίσταται επίσης ο Επίσκοπος Ηλιουπόλεως Διονύσιος, Πατριαρχικός Επίτροπος στο Κάιρο.

Η Κοινοτική Επιτροπή, ομόφωνα, αποφασίζει την πώληση του Σταδίου:

«Η Κοινοτική Επιτροπή, έχουσα την εξουσιοδότηση της Έκτακτης Γενικής Συνελεύσεως των Μελών της Κοινότητος

με ημερομηνία 23/03/1969 για την εκποίηση των μη προσοδοφόρων, περιλαμβανομένου και του Α7 θέματος, ήτοι του Κοινοτικού Γηπέδου Σούμπρας, οδός Νάντι ελ Αρουάμ, στην ειδική συνεδρίαση, σύμφωνα με το άρθρο 6 του Καταστατικού, της 29/05/1970 αποφάσισε, ομόφωνα, την πώληση του Κοινοτικού Γηπέδου Σούμπρας, Κοινοτικού Σταδίου στην τιμή των 100 χιλιάδων λιρών, υπό τον όρο της ο αγοραστής αναλάβει την καταβολή στην αρμόδια αρχή την υπεραξία (ταχσίν) που όφειλε η Κοινότητα. Εξουσιοδοτηθείς ο Πρόεδρος Πιερράκος από την Κοινοτική Επιτροπή υπόγραψε το προσύμφωνο αγοραπωλησίας και η Κοινότητα εισέπραξε το ποσό των 55 χιλιάδων λιρών».

Κατ' αυτόν τον τρόπο έκλεισε ο κύκλος λειτουργίας του Κοινοτικού Σταδίου και ήρθε το τέλος για μια ακόμη μεγάλη μονάδα του ελληνισμού της καίρινης Παροικίας. Παρά ταύτα στην εποχή της ακμής της Ομογένειας είδε στιγμές δόξας που αποτυπώθηκαν στις δέλτους της ιστορίας του Απόδημου Ελληνισμού και αποθανάτιστηκαν από τον φωτογραφικό φακό εκείνης της περιόδου. Οι παλιοί Αιγυπτιώτες του Καΐρου ενθυμούνται με περισσή νοσταλγία τον χώρο του Κοινοτικού Σταδίου, όσο και τις γιορτές και τις γυμναστικές επιδείξεις, κατά τις οποίες

έλαμπε η δόξα και η αίγλη των Ελληνικών Εκπαιδευτηρίων μας, δείγμα εξάισιο της δυναμικής και της μοναδικότητας του ομογενειακού στοιχείου της αιγυπτιακής πρωτεύουσας σε όλη την υφήλιο.

Όμως, το Κοινοτικό Στάδιο ήταν σημαντικό όχι μόνον βέβαια για την μεγάλη έκτασή του, ούτε για τις παρελάσεις και τις γυμναστικές επιδείξεις, που άφησαν εποχή, αλλά και γιατί όσο υπήρχε και λειτουργούσε ως ιδιοκτησία της Κοινότητας Καΐρου, αποτελούσε ένα πνεύμονα ελληνισμού, καθώς καθημερινά πολλοί πάροικοι και κυρίως παιδιά και μαθητές πήγαιναν να γυμναστούν, αλλά και ολόκληρες οικογένειες ερχόντουσαν να περάσουν οικογενειακά τις Κυριακές και τις αργίες του κράτους.

Το Στάδιο διέθετε αναψυκτικά, χώρους πρασίνου εκτός του αγωνιστικού χώρου, τις κερκίδες και κάποια δέντρα, ενώ το χώμα υπήρχε στα σκάμματα. Είναι δε χαρακτηριστικό ότι την ημέρα του Πάσχα αλλά και την ημέρα του Σαμ ελ Νεσίμ (που συμπίπτει με την Δευτέρα του Πάσχα) εκατοντάδες πάροικοι ερχόντουσαν να γιορτάσουν οικογενειακά. Ερχόντουσαν με το φαγητό της η κάθε οικογένεια, εψήνανε αρνί και εορτάζανε ελληνικά με χορούς και τραγούδια.

Τελετή Λήξης του σχολικού έτους στην Αμπετέιο 15 Ιουνίου 2024



Γράφει ο Αλέξανδρος Μπάσης



Το Σάββατο 15 Ιουνίου 2024 έγινε η καθιερωμένη Τελετή Λήξης του σχολικού έτους 2023-2024. Εφέτος νωρίτερα από άλλες χρονιές, λόγω της επικείμενης μεγάλης εορτής και 4ήμερης αργίας της Εορτής της Θυσίας (Εήντ ελ Άντχα).

Ήταν παρών ο Αρχιεπίσκοπος Σινά, Φαράν και Ραϊθώ, κ. **Δαμιανός**, ο οποίος είναι ο Πρόεδρος του Ιδρύματος Αμπετείου Σχολής και Διευθυντής της, συνοδευόμενος από τη Διαχειριστική Διευθύντρια της Σχολής και Γ.Γ. του Ιδρύματος, κ. **Ελένη Μαγγανά-Οικονόμου**.

Η τελετή έγινε στην αυλή του Σπετσεροπουλείου Ιδρύματος, στο οποίο στεγάζονται τα ελληνικά σχολεία του Καΐρου, ενώ τους παρισταμένους υποδέχθηκε και προσφώνησε ο Υποδιευθυντής της Αμπετείου Σχολής, κ. **Γεώργιος Κοκορέλης**, ο οποίος από 1^{ης} Ιουλίου ορίστηκε από τον Έλληνα Υπουργό Παιδείας ως Αναπληρωτής Συντονιστής Εκπαίδευσης Βορείου Αφρικής και Μέσης Ανατολής για το σχολικό έτος 2024-2025.

Παρέστη ο Πανοσιολογιότατος Αρχιμανδρίτης π. **Δαμασκηνός**, Καθηγούμενος της Ι.Μ. Αγίου Γεωργίου, ο οποίος μετέφερε τις πατριαρχικές ευχές του Πάπα και Πατριάρχη Αλεξανδρείας και Πάσης Αφρικής, κ. **Θεοδώρου Β΄**, καθώς και την πατρική αγάπη του Πατριαρχικού Επιτρόπου Καΐρου, Μητροπολίτη Μέμφιδος, κ. **Νικοδήμου**.

Παρέστησαν επίσης, ο Πρέσβυς της Ελλάδος στην Αίγυπτο, κ. **Νικόλαος Παπαγεωργίου**, η Γενική Πρόξενος στο Κάιρο, κ. **Δέσποινα Χασιρτζόγλου**, ο Κοινοτικός Επίτροπος κ. **Ανδρέας Γιόσρι**, εκπροσωπών τον Πρόεδρο της Ελληνικής Κοινότητας Καΐρου, κ. **Χρήστο Καβαλή**, συνοδευόμενος από τους Κοινοτικούς Επιτρόπους, κ. **Ανδρέα Ρούσο** και κ. **Στέλιο Χαλκιά**. Παρέστησαν εκπαιδευτικοί της Σχολής, ο Διευθυντής της Αχιλλοπουλείου Σχολής (Δημοτικού) κ. **Βασίλης Λάγιος**, οι απόφοιτοι του Λυκείου και του Γυμνασίου, μαθητές, γονείς-κηδεμόνες και πάροικοι.

Ο «Νέος Κάδμος» εύχεται στα παιδιά που αποφοίτησαν από το Λύκειο να πραγματοποιήσουν τα όνειρά τους, αλλά πρωτίστως να γίνουν χρηστά μέλη της κοινωνίας.



Στο κέντρο της 1^{ης} σειράς της φωτογραφίας αριστερά, διακρίνεται ο Αρχιεπίσκοπος κ. Δαμιανός, έχοντας δεξιά του την Γενική Πρόξενο κ. Δ. Χασιρτζόγλου και τον Πρέσβη κ. Ν. Παπαγεωργίου, ενώ αριστερά του τον Αρχιμανδρίτη π. Δαμασκηνό, τον Κοινοτικό Επίτροπο κ. Ανδρέα Γιόσρι και την Διαχειριστική Διευθύντρια της Σχολής, κ. Ελένη Μαγγανά-Οικονόμου.

Στην φωτογραφία δεξιά, ο Πρέσβυς κ. Ν. Παπαγεωργίου επιδίδει αναμνηστικά σε απόφοιτο του Λυκείου.

Η ΓΕΦΥΡΑ ΤΩΝ ΛΕΜΟΝΙΩΝ (Kobri el lamoun)

Τον Μάρτιο του 2021 ο Εκδοτικός Οίκος ΠΟΤΑΜΟΣ εξέδωσε το βιβλίο των Αμπετειανών Κώστα Φέρρη και Πέτρας Κουμούση με τίτλο Η ΓΕΦΥΡΑ ΤΩΝ ΛΕΜΟΝΙΩΝ (Kobri el lamoun) – ISBN 978-960-545-194-3.

Με την ευγενή άδεια της Πέτρας Κουμούση αναπαράγουμε εδώ τον Πρόλογο.

ΠΡΟΛΟΓΟΣ



Τον Ιανουάριο του 1976, τράνζιτο για το Νέο Δελχί, με τη Μυρτώ και τον Παντελή, τους έβγαλα νύχτα στο Κάιρο, αγκαζάραμε ένα ταξί και βουρ για τη Σούμπρα. Ο ταξιδιός δεν κατάφερε να περάσει τη Σάρεε Όττα, που 'ταν γεμάτη λάσπες και νερά, να μας πάει στο σπίτι που γεννήθηκα και μεγάλωσα. Απαρηγόρητος που δεν ανταποκρίθηκε στην επιθυμία του «πατριώτη» του, δεν θέλησε να πάρει λεφτά.

Όταν γέμισα στην Αθήνα, άρχισα να γράφω το «αυτοβιογραφικό» μου σενάριο. Ο πρώτος του τίτλος ήταν «Το Σίδερο». Όμως γρήγορα έμπλεξα με δονειές και περιπέτειες, και το παρότησα.

Τον Νοέμβριο του 1979 όμως, στη διάρκεια του Φεστιβάλ του Κάιρο, το 'σκασα από το «Σέρατον» και πήγα προσκόνημα πεζή, στην άλλη άκρη του Κάιρο, κι ήσαν όλα εκεί, ααλλοίωτα. Οι Άγιοι Ανάργυροι, το Σαν Μαρκ και η Κάπτιβα εκκλησία, η «Μασζότ» του Ποτήρη με Αιγύπτιο ιδιοκτήτη, η αωλή του Λακείου Μιζέ, μόνο που το σχολείο δεν υπήρχε πια. Τέλος, το Σίδερο, στην είσοδο της αυλής, Σάρεε ελ Αζίζ αριθμ. 8, αώνο μνημείο μιας παιδικής κι εφηβικής ηλικίας τόσων άσημων παιδιών, που Κέριος οίδε τι απέγιναν.

Τα παιδιά της γειτονιάς με πήρανε χαμπάρι. Μια γειτόνισσα με ρώτησε: «Ποιος είσαι; Κάποιον σε ξέρω». «Εί-

μα ο γιος της θάφτρας, που ζούσε εδώ». Έβαλε αμέσως τις φωνές και τις ζαγρούτες, βγήκαν όλοι στα παράθυρα και στον δρόμο, να κι ο Ζάκι ο μπακαλής, κι ο γέρος τυφλός του σιδερωτήριου με τον γιο του, βγάλανε τα γλακίσματα, στήσανε γλέντι με αγκαλιές και κλάματα.

Αρκετά χρόνια αργότερα, και με την προοπτική να κάνω άλλο ένα ταξίδι στην Αίγυπτο, είδα ένα όνειρο. Το αφηγήθηκα σ' ένα ομαδικό ξενέχτι στο ξενοδοχείο «Ηλέκτρα», στη διάρκεια του Φεστιβάλ της Θεσσαλονίκης, στην παλιά εκείνη παρτέα της «Ομάδας» της δεκαετίας του 1960, αυτής που δημούργησε τον Νέο Ελληνικό Κινηματογράφο. Κι ήσαν εκεί αρκετοί από τους άσπρονδους φίλους που τότε αυτοχαρακτηριζόνταν «παλιοί πολεμιστές», που ζήσανε τόσα, αγαπηθήκανε τόσο, και σφαχτήσαν μεταξύ τους άλλο τόσο. Την κουβέντα όπως ήταν φυσικό είχα μονοπωλήσει οι πέντε πολυλογάδες, Κώστας Βρεττάκος, Νίκος Παναγιωτόπουλος, Γιώργος Κατακουζηνός, Θόδωρος Αγγελόπουλος κι η αφεντιά μου.

Ξημερώματα πλέον, η Θέσια, η Μαριάννα κι η Φοίβη μάζ πιάζω να πάμε –επιτέλους– για ύπνο, ο Διαγόρας ήθελε να συνεχίσουμε στο «Μακεδονία» για προινό, και κάποιος –δεν θυμάμαι ποιος– ρώτησε αν τα βραβεία Όσκαρ ήσαν σημαντικά για μας. Τότε έτιασα τ' αφηγηθώ τ' όνειρό μου, ένα αληθινό όνειρο που 'χα δει, και δεν ήξερα να πω αν ήταν όνειρο ή εφιάλτης. Οι νεότεροι το βρήκαν ξεκαρδιστικό, αλλά οι «δικοί μου» σοκαρίστηκαν, τόσο απ' αυτό που χαρακτήρισαν ως έπαρση και ματαιοδοξία, όσο κι από τον

αυτοσαρκασμό της αναπάντεχης ανατροπής του τέλους. Κι έλυσαν την αμηχανία τους, μιλώντας άλλη μια φορά για τις «χαριτωμένες παραδοξολογίες του αφάτη».

Ήτανε, λέει, η βραδιά της απονομής των Όσκαρ, στην Ακαδημία του Κινηματογράφου, στο Λος Άντζελες. Κι ήμουνα κι εγώ εκεί, με φράκο, καλεσμένος, στην αίθουσα, άσημος ανάμεσα σε τόσες διασημότητες. Είχε έρθει η στιγμή της απονομής του «Όσκαρ Καλύτερης Ξενόγλωσσας Ταινίας». Ανάμεσα στις υποψήφιες για βράβευση, κι η ταινία μου με τον τίτλο Koubri el Lemoun. Στο μικρόφωνο, ο Ομάο Σαρίφ (στην Αίγυπτο τον λέμε Ομαω ελ Σερίφ), που, αφού έκανε τα συνήθισμένα εισαγωγικά καλαμπούρια, άνοιξε τον φάκελο.

— And the Oscar goes to...

Τράβηξε από μέσα την καρτέλα, κι έμεινε σέξιλος. Κρατούσε στα χέρια του μια παλιά καιτ ποστάλ, τη φωτογραφία ενός αγριοκοτό χιμπατζή, και πάνω την ιδιόγραφη αφιέρωση: «Auguri alla scimia. Zia Krystalla».

Αυτό ήταν και η αφορμή να γράψω το σενάριο, που όμως φάνηκε πολύ ακριβό –αν δεν βρούμε συμπαραγωγό στην Αίγυπτο–, κι έμεινε στα συρτάκια. Χρόνια αργότερα, είπα να το μετατρέψω σε νουβέλα, αλλά σαν τα χρόνια του σχολείου όπου για μιάμιση ώρα από τις δύο δεν πήγαινε το χέρι μου να γράψω την έκθεση με το δοτό από τον καθηγητή θέμα, έτσι και τώρα δεν μου 'ρχόταν να γράψω ούτε λέξη. Σκέφτηκα αμέσως την Πέρσα, φίλη μου εξαιρετικά ταλαντούχα, που είχε το πλεονέκτημα να είναι κι εκείνη Αιγυπτιώτισσα.

Μαθήματα από τα κλιματικά παθήματα των προηγούμενων ετών μέχρι το μέλλον

**Άρθρο του Καθηγητή Χρήστου Σ. Ζερεφού,
Γενικού Γραμματέα της Ακαδημίας Αθηνών,
Εθνικού Εκπροσώπου για την Κλιματική Αλλαγή**



Οι τελευταίες δεκαετίες έδειξαν ότι όχι μόνον η Μεσόγειος, αλλά και άλλες περιοχές του πλανήτη πλήγηκαν από καύσωνες, πλημμύρες και ξηρασία με αυξημένους ρυθμούς και ένταση. Η αποσταθεροποίηση του κλίματος, την οποία βλέπουμε να προχωρεί με έναν βαρύ και εκκωφαντικό βηματισμό, ο ρυθμός του οποίου αυξάνεται με την πάροδο των χρόνων, μας φέρνει στο νου μια γνωστή ελληνική παροιμία, το «κάθε πέρσι και καλύτερα». Η ανθρωπογενής κλιματική αλλαγή, την οποία προβλέπαμε στις τελευταίες δεκαετίες του 20^{ου} αιώνα, απέκτησε δύο χαρακτηριστικούς τίτλους: στην Πολιτική χαρακτηρίζεται πλέον ως Κλιματική Κρίση, στη δε Επιστήμη έχει πλέον καθιερωθεί η περίοδος αυτή ως «Ανθρωπόκαινος». Η ονοματοδοσία «Ανθρωπόκαινος» έγινε από τον αείμνηστο Νομπελίστα Paul Crutzen.

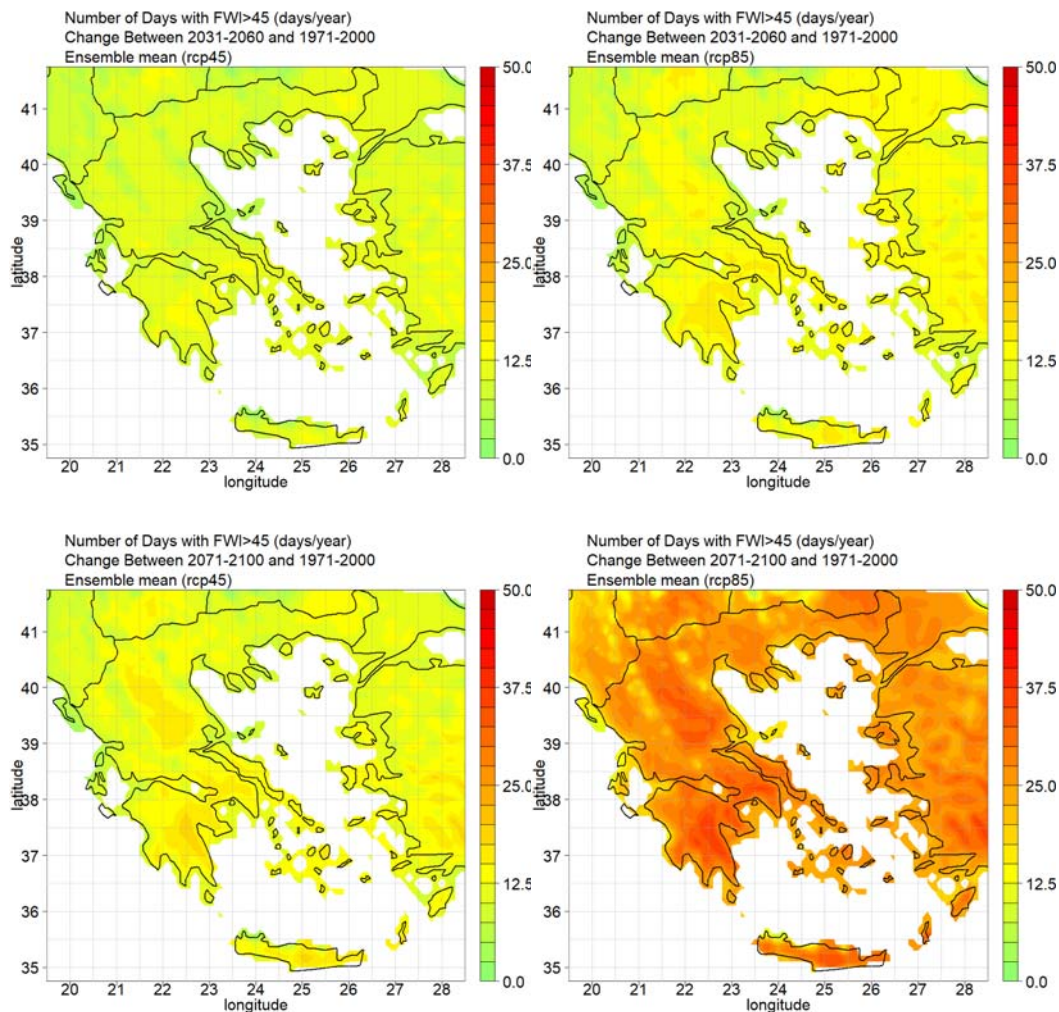
Στα τέλη της δεκαετίας του 1990, ο Crutzen μου τηλεφώνησε για να με ρωτήσει την ελληνικότητα της σύνθετης λέξης Anthropocene και του εξήγησα ότι βεβαίως και οι δύο λέξεις έχουν ελληνική προέλευση. Στην ίδια περίοδο, είχα ερωτηθεί από γνωστούς δημοσιογράφους στην Ελλάδα και στο εξωτερικό ποιο είναι το χρονικό όριο πέραν του οποίου δεν θα μπορεί η ανθρωπότητα να έχει δρόμο επιστροφής σε κανονικότερες συνθήκες κλίματος. Η απάντησή μου ήταν και είναι «όταν το ακραίο κλιματικό γεγονός γίνει σύνηθες». Όπως έχουμε δει, η εξέλιξη του κλίματος παγκόσμια κάθε χρόνο επιβεβαιώνει ότι ολοταχώς κινούμαστε προς το σημείο καμπής το οποίο, σύμφωνα με τα πιο προηγμένα σύνολα μοντέλων που χρησιμοποιούμε σήμερα παγκοσμίως, βρίσκεται κάπου στη δεκαετία του 2050. Μέχρι τότε, η ανθρωπότητα θα πρέπει να απαλλαγεί τελείως από τη χρήση των ορυκτών καυσίμων στο παγκόσμιο ενεργειακό μείγμα.

Οι πρόσφατες Συμφωνίες των Παρισίων και η Πράσινη, καλούμενη, έδειξαν σε ευρωπαϊκό και παγκόσμιο επίπεδο ότι η μετάβαση από τα ορυκτά καύσιμα σε ανανεώσιμες πηγές ενέργειας θα γίνει σε δύο φάσεις: η πρώτη μέχρι το 2030 και η οριστική το 2050. Σε πρόσφατη ενδελεχή μελέτη που εκπονήσαμε από κοινού το Ινστιτούτο Potsdam και η Ακαδημία Αθηνών στο Ερευνητικό της Κέντρο Φυσικής της Ατμόσφαιρας και Κλιματολογίας, μαζί με άλλα διεθνή ινστιτούτα, καταλήξαμε στο συμπέρασμα ότι στην Ευρώπη είναι εφικτό το ενεργειακό μας μείγμα να αποτελείται κατά 80% από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας μέχρι το 2030. Μάλιστα, οι εκτιμήσεις φέρνουν την Ελλάδα στις πρώτες χώρες με πλούσια αποθέματα ανανεώσιμων πηγών ενέργειας.

Ήδη η χώρα μας έχει προχωρήσει αρκετά στον τομέα αυτό αλλά θα πρέπει να γίνουν πολλά περισσότερα ώστε να συμβάλουμε όλοι στην κατεύθυνση απαλλαγής της ανθρωπότητας από τη χρήση των ορυκτών καυσίμων ως πηγών ενέργειας στον πλανήτη μας. Είναι προφανές ότι η ανάγκη αυτής της απαλλαγής οφείλεται στην έκλυση των αερίων του θερμοκηπίου κατά την καύση των ορυκτών καυσίμων τα οποία δεν αφήνουν τον πλανήτη να ψυχθεί προς το διάστημα. Αποτέλεσμα είναι η υπερθέρμανση

του πλανήτη και βεβαίως η αποσταθεροποίηση του κλίματος. Κατά την αποσταθεροποίηση αυτή, την οποία όλοι βλέπουμε, με ανοιξιάτικα Χριστούγεννα και πέρσι και φέτος, αλλά και γενικότερη διατάραξη των εποχών, είναι πολύ λογικό να συνεχίσει αυξανόμενη και στα προσεχή χρόνια.

Το 2024 θα μπει και αυτό στον μακρύ κατάλογο των ετών που θα κυριαρχούν τα ακραία καιρικά φαινόμενα, η υπερθέρμανση και η αύξηση της συχνότητας δασικών πυρκαγιών παγκοσμίως. Εποχικές προβλέψεις σήμερα δεν μπορούμε να κάνουμε με μια λογική ασφάλεια των προβλεπόμενων γεγονότων από εποχή σε εποχή. Όμως η παρατηρούμενη υπερθέρμανση των ωκεανών σε παγκόσμιο επίπεδο, μια υπερθέρμανση που έχει ξεκινήσει εδώ και 40 χρόνια και πλέον, δεν μπορεί να περάσει απαρατήρητη. Τα φυσικά φαινόμενα που θα γίνονταν ούτως ή άλλως, λόγω της αλληλεπίδρασης της ατμόσφαιρας με την υδρόσφαιρα, τη γεώσφαιρα, την κρούσφαιρα και τη βιόσφαιρα, θα συνεχίσουν να μεγεθύνονται σε ένταση, γιατί απλούστατα η υδρόσφαιρα του πλανήτη μας λειτουργεί σαν τη μνήμη του για πολλά πολλά χρόνια. Η καλύτερη θεραπεία για την επιβίωση της ανθρωπότητας είναι η ταχύτερη δυνατή προσαρμογή στην εποχή της ανθρωπόκαινης κρίσης. Στην εποχή που θα δουν τα παιδιά μας και τα εγγόνια μας και στην οποία θα πρέπει να δημιουργηθούν σωστές υποδομές αλλά και σωστή ενημέρωση και ευρύτατες εφαρμογές τεχνητής νοημοσύνης, ώστε ο καθένας να εξοπλισθεί με γνώση και υποδομές προσαρμογής απέναντι σε ένα κλιματικά ασταθές περιβάλλον. Η προσαρμογή με τις γνώσεις που έχουμε σήμερα μπορεί να μειώσει το κόστος της ανθρωπογενούς κρίσης στο μισό. Το κόστος αυτό υπολογίζεται ότι σε παγκόσμια κλίμακα θα ξεπεράσει το ιλιγγιώδες ποσό των 130 τρισεκατομμύριων δολαρίων στο τέλος του 21^{ου} αιώνα, αν δεν παρθεί κανένα μέτρο. Η φετινή χρονιά αποτελεί χαρακτηριστικό παράδειγμα της συνέργειας κλιματικών και άλλων παραγόντων που οδήγησαν σε τραγωδίες παγκοσμίως. Στη χώρα μας, κατά την ψυχρή περίοδο του έτους, οι βροχές αλλά και οι χιονοπτώσεις στα ορεινά, υπολείπονταν σημαντικά, σχεδόν κατά 50%, των κλιματικών μέσων όρων, με συνέπεια τη μείωση της σχετικής υγρασίας του εδάφους. Σε συνέργεια, οι έντονοι και παρατεταμένοι καύσωνες της θερμής περιόδου αυξάνουν την πιθανότητα ανάφλεξης της καύσιμης ύλης, ιδίως κατά τα διαστήματα πνοής των ετησίων ανέμων (μελέμια), σε ακραίο κίνδυνο την έναρξη και την εξάπλωση των δασικών πυρκαγιών. Δυστυχώς, το φετινό καλοκαίρι αποτελεί προάγγελο των όσων αναμένονται και στο μέλλον. Τις προσεχείς δεκαετίες, κυρίως μετά το 2050, σύμφωνα με τις πιο πρόσφατες εκτιμήσεις των κλιματικών μοντέλων που αποτυπώθηκαν στην Έκθεση της Επιτροπής για την Ανθεκτικότητα των Ελληνικών Δασικών Οικοσυστημάτων στην Κλιματική Αλλαγή (ΕΑΔΟ) της Ακαδημίας Αθηνών, η μέση θερμοκρασία αναμένεται να αυξηθεί κατά επιπλέον 2,5 °C έως και 5 °C, ανάλογα με το σενάριο εκπομπών. Αναμένεται επίσης να αυξηθεί ο αριθμός των ημερών με καύσωνα στα πεδινά, κατά 15-20 ημέρες έως τα τέλη του αιώνα, στο ήπιο σενάριο. Επίσης, οι βροχοπτώσεις, ιδίως στα νοτιοανατολικά τμήματα της Ελλάδας, θα μειωθούν έως και κατά 15%. Ο συνδυασμός της ανόδου της θερμοκρασίας, της μείωσης των βροχοπτώσεων και της παράλληλης ενίσχυσης της ξηρασίας και των ανέμων κατά το θέρρος, θα έχει ως αποτέλεσμα την αύξηση των ημερών με ακραίο κίνδυνο πυρκαγιάς.



Σχήμα: Μεταβολή του αριθμού ημερών ανά έτος με ακραίο κίνδυνο πυρκαγιάς σε σχέση με την περίοδο αναφοράς 1971-2000, για τις μελλοντικές περιόδους 2031-2060 (επάνω σειρά) και 2071-2100 (κάτω σειρά) και για τα σενάρια εκπομπών RCP4.5 (αριστερή στήλη) και RCP8.5 (δεξιά στήλη). Μέση τιμή από τα αποτελέσματα 21 προσομοιώσεων. [Πηγή: ΕΑΔΟ, 2023. Η Ανθεκτικότητα των Ελληνικών Δασικών Οικοσυστημάτων στην Κλιματική Αλλαγή. Επιτροπή για την Ανθεκτικότητα των Ελληνικών Δασικών Οικοσυστημάτων στην Κλιματική Αλλαγή (ΕΑΔΟ) (<http://www.academyofathens.gr/sites/default/files/%CE%88%CE%BA%CE%B8%CE%B5%CF%83%CE%B7%CE%95%CE%91%CE%94%CE%9F.pdf>)].

Ιδιαίτερα σημαντικά είναι τα σημεία επαφής αστικού ιστού και περιαστικής φύσης, τα οποία αυξάνουν τον κίνδυνο έναρξης πυρκαγιών. Ήδη η Πολιτεία έχει αρχίσει να νομοθετεί την ανάγκη προληπτικών μέτρων (διαχείριση καύσιμης ύλης, ενημέρωση κατοίκων, ασκήσεις/σχέδια εκκένωσης κ.α.), κάτι το οποίο αναμένεται ότι θα μειώσει σημαντικά το πρόβλημα των δασικών πυρκαγιών. Ο αναγνώστης παραπέμπεται εδώ στην Έκθεση ΕΑΔΟ της Ακαδημίας Αθηνών (βλέπε σύνδεσμο ανωτέρω), από την οποία προκύπτει ότι είναι αδήριτη η ανάγκη ετήσιας διαχείρισης της καύσιμης ύλης για

την προστασία π.χ. οικιστικών και τουριστικών περιοχών, υποδομών, και φυσικών περιοχών υψηλής βιοποικιλότητας αλλά και αυξημένου κάλλους. Οι δράσεις πρόληψης πρέπει να καλύπτουν τόσο την περιοχή από όπου πηγάζει ο κίνδυνος (π.χ. δάση που μπορεί να βρίσκονται 5-10 χιλιόμετρα μακριά) όσο και τις σημαντικές για προστασία περιοχές. Για την περίπτωση σχεδίων και προγραμμάτων προστασίας των οικισμών, αυτό σημαίνει ότι τα τοπία με εύφλεκτη καύσιμη ύλη που περιβάλλουν αυτούς τους οικισμούς (μεγάλη κλίμακα) πρέπει να τα διαχειριζόμαστε συνδυαστικά με δράσεις τόσο εντός της οικιστικής ζώνης (μέτρια κλίμακα), όσο και στη ζώνη ανάφλεξης κατοικιών, που αντιπροσωπεύει τη μικρότερη κλίμακα διαχείρισης (δηλαδή κήποι και αυλές). Γενικά, πρέπει να αυξηθεί στη χώρα μας η έκταση με αντιπυρική διαχείριση της καύσιμης ύλης ετησίως και φυσικά είναι επιβεβλημένη η ριζική αναθεώρηση στην πρακτική (π.χ. γραφειοκρατία, κόστος, χρονοδιάγραμμα, διεθνής εμπειρία) της διαχείρισης της δασικής καύσιμης ύλης με γνώμονα την εξέλιξη της κλιματικής κρίσης. Είναι προφανές ότι αφού κηρυχτούν αναδασωτέες οι καμένες εκτάσεις, θα πρέπει να απαγορευθεί αυστηρά η βόσκηση και να γίνει η αποτύπωσή τους με σύγχρονα τεχνολογικά μέσα για να εντοπιστούν τα ευάλωτα σημεία εντός της περιμέτρου τους. Αυτά μπορεί να είναι περιοχές που έχουν καεί στο πρόσφατο παρελθόν, περιοχές με έντονη κλίση, όπου η σφοδρότητα της καύσης ήταν μεγάλη και ενδεχομένως δημιουργούνται οι προϋποθέσεις για επιφανειακή απορροή και διάβρωση του εδάφους μετά από έντονη βροχόπτωση. Στις πρώτες χρειάζεται ειδικός σχεδιασμός για την υποβοήθηση της φυσικής αναγέννησης, ενώ στις δεύτερες απαιτούνται παρεμβάσεις για την ανάσχεση της ταχύτητας ροής του νερού. Εκτός από την ανάγκη για νέα νομοθεσία και νέα διαχειριστικά σχέδια στις παρούσες κλιματικές συνθήκες, θα πρέπει να γίνει και σχεδιασμός των δράσεων για την καταπολέμηση των δασικών πυρκαγιών, έτσι ώστε εκτός από τη διαχείριση της καύσιμης ύλης να εισαχθούν νέες καινοτόμες τεχνολογίες, όπως ήδη έχει αρχίσει να διαφαίνεται στον ορίζοντα στα δρώμενα των Υπουργείων Περιβάλλοντος και Κλιματικής Κρίσης.

**Τελετή Λήξης του σχολικού έτους
στο Αβερώφειο και την Τσοιτσαΐα-Πρατσίκειο
14 Ιουνίου 2024**



Γράφει ο **Αλέξανδρος Μπάσης**



Την Παρασκευή 14 Ιουνίου 2024 έγινε στην Αλεξάνδρεια η Τελετή Λήξης του σχολικού έτους 2023-2024 για τα ελληνικά σχολεία της Αλεξάνδρειας, το Αβερώφειο Γυμνάσιο-Λύκειο και την Τσοιτσαΐα-Πρατσίκειο Σχολή (Δημοτικό-Νηπιαγωγείο).

Ο εκπαιδευτικός π. Πάνος Γαζής εκπροσώπησε τον Πατριάρχη Αλεξανδρείας και Πάσης Αφρικής, κ. Θεόδωρο Β΄, ενώ παρέστησαν ο Γενικός Πρόξενος της Ελλάδος στην Αλεξάνδρεια, κ. **Ιωάννης Πυργάκης**, ο Πρόεδρος της Ελληνικής Κοινότητας Αλεξανδρείας, κ. **Ανδρέας Βαφειάδης**, η Αναπληρώτρια Συντονίστρια Εκπαίδευσης Βορείου Αφρικής και Μέσης Ανατολής, κ. **Σωτηρία Μπέτα**, ο Σύνδεσμος του Ελληνικού Πολεμικού Ναυτικού στην Αλεξάνδρεια, Πλοίαρχος **Κωνσταντίνος Βαρουξής**, και η σύζυγός του Πλοίαρχος **Αγγελική Μπάλτα** (υγειονομικού), απόφοιτοι του Λυκείου και του Γυμνασίου, μαθητές/τριες, γονείς-κηδεμόνες και πάροικοι.

Τους παρόντες προσφώνησαν και καλωσόρισαν ο Διευθυντής της Τσοιτσαΐας-Πρατσικείου Σχολής, κ. **Κωνσταντίνος Ρήγας** και η Αναπλ. Διευθύντρια του Αβερωφείου Γυμνασίου-Λυκείου, κ. **Αφροδίτη Πεβερέτου**.

Τα παιδιά του Δημοτικού και του Νηπιαγωγείου παρουσίασαν σκετσάκια και παιχνίδια και μετά ακολούθησε η επίδοση των απολυτηρίων και αναμνηστικών στους αποφοίτους του Γυμνασίου και του Λυκείου.

Ο «Νέος Κάδμος» εύχεται στα παιδιά που αποφοίτησαν από το Λύκειο να πραγματοποιήσουν τα όνειρά τους, αλλά πρωτίστως να γίνουν χρηστά μέλη της κοινωνίας.



Από τα αριστερά, η Αναπλ. Συντονίστρια Εκπαίδευσης, κ. Σωτηρία Μπέτα, ο π. Πάνος Γαζής, ο Γενικός Πρόξενος, κ. Ιωάννης Πυργάκης, ο Πρόεδρος της ΕΚΑ, κ. Ανδρέας Βαφειάδης, η Πρόεδρος του Ελληνικού Ναυτικού Ομίλου Αλεξανδρείας (ΕΝΟΑ) και του Επιστημονικού Συλλόγου «Πτολεμαίος Α΄», κ. Λιλίκα Θλιβίτη.



Παιδιά του Δημοτικού παρουσιάζουν σκετς και παιχνίδια.

**ΙΝΔΙΑ - με τον φακό
του Αμπετειανού Φοίβου Κυριακού**



Amber Fort 1952. Το πλέον διάσημο φρούριο του Rajasthan όπου οι επισκέπτες ανεβαίνουν με στολισμένους ελέφαντες.



Ο επιβλητικός εσωτερικός χώρος του ναού Ranakpur περίτεχνα διακοσμημένος με σκαλιστή πέτρα.



Το Μουσολείο του Mahatma Gandhi στο Ν. Δελχί.



Το επιβλητικό Taj Mahal στην Agra.



Βόλτα με άμαξα στην Agra.



Ένα τεράστιο πηγάδι με σκαλοπάτια, εκατό μέτρων βάθους, κτισμένο το 1740.



Στιγμιότυπο από το μεγάλο Festival of lights, Diwali.



Το παλάτι του Udaipur στο ηλιοβασίλεμα.



Ratwan Haveli. Έπαυλη από σκαλιστή πέτρα αληθινό κομψοτέχνημα.



Baba. Πνευματικός δάσκαλος.



Hawa Mahal. Το παλάτι των ανέμων κτίστηκε το 1799 με 953 παράθυρα από τα οποία παρακολουθούσαν οι κυρίες του παλατιού.



Πορτραίτο Rajastani



Υπερήφανη μανούλα με το μωρό της στο Pushkar lake.

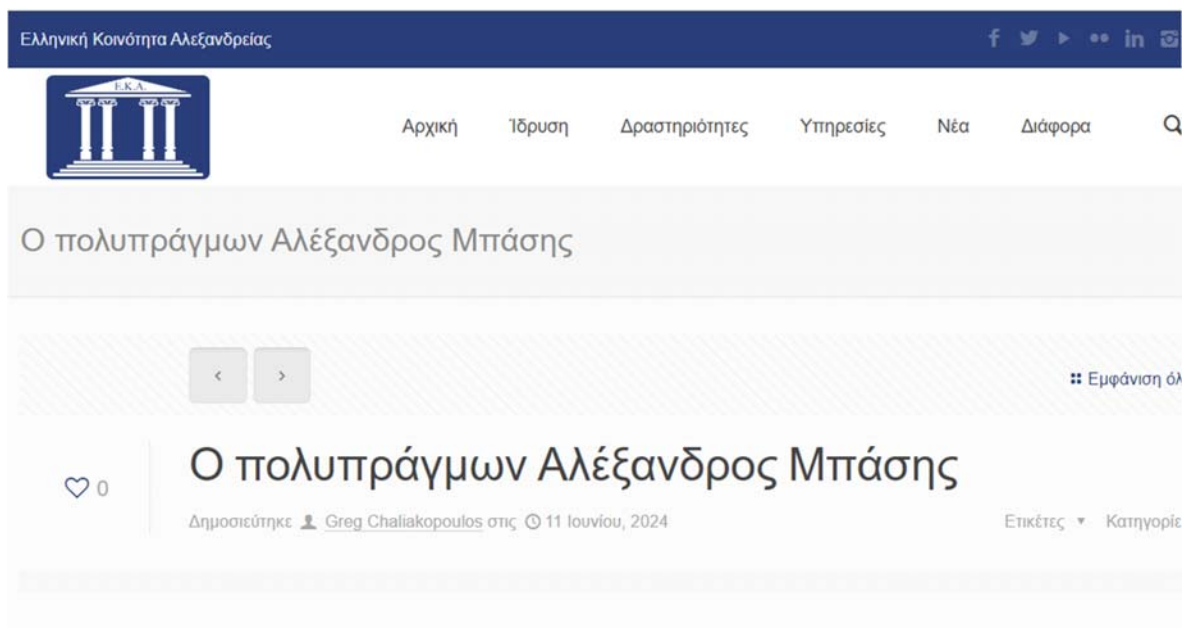


Πεντάστερο ξενοδοχείο (4.000 € την βραδιά) στο Udaipur.

Ο συγγραφέας και ποιητής Γρηγόρης Χαλιακόπουλος, δημοσιογράφος της Ελληνικής Κοινότητας Αλεξανδρείας (ΕΚΑ), πήρε -στα γραφεία της ΕΚΑ- συνέντευξη από τον Αλέξανδρο Μπάση, μέλος της Συντακτικής Επιτροπής του «Νέου Κάδμου» και καθηγητή μαθηματικών του Αβερωφείου Γυμνασίου-Λυκείου.

Με την άδειά του αναδημοσιεύουμε από την ιστοσελίδα της ΕΚΑ (11^η Ιουνίου 2024):

(<https://ekalexandria.org/el/2024/06/11/%ce%bf-%cf%80%ce%bf%ce%bb%cf%85%cf%80%cf%81%ce%ac%ce%b3%ce%bc%cf%89%ce%bd-%ce%b1%ce%bb%ce%ad%ce%be%ce%b1%ce%bd%ce%b4%cf%81%ce%bf%cf%82-%ce%bc%cf%80%ce%ac%cf%83%ce%b7%cf%82/>)



Ο εκπαιδευτικός Αλέξανδρος Μπάσης έχει ως Αιγυπτιώτης ξεχωριστή ιστορία, καθότι πολυτάλαντος και κυρίως σεμνός, αποτελεί κόσμημα για την Αιγυπτιακή Παροικία, την Ελληνική της Κοινότητα, τα Ελληνικά Σχολεία και την Ιεροσολιτική της Ορθοδοξίας.

Αθόρυβος, διακριτικός, ουδόλως κομπορρήμων σε όλη την πορεία της ζωής του, πολυταξιθεμένος, άριστος χειριστής της ελληνικής γλώσσας και με γνώσεις που ξεπερνούν τις αναγκαίες ενός εκπαιδευτικού, αποτελεί έναν πολύπλευρο στοχαστή. Τυχερός όποιος συνομιλήσει μαζί του, καθώς το όφελος που θα προκύψει απ' τη συζήτηση είναι περίσσιο. Μόνο τυχαίο λοιπόν δεν είναι, το γεγονός ότι ως υπεύθυνος του περιοδικού «Νέος Κάδμος» έχει αφήσει γερά τη σφραγίδα του στις πολιτισμικές αναζητήσεις των δύο πατριδών του, Ελλάδας και Αιγύπτου. Όπως συνέβη και με τη σύμπραξή του, με Μίκη Θεοδωράκη, Μάνο Χατζιδάκι, την ΕΡΤ και την Κρατική Ορχήστρα Αθηνών στο χώρο της μουσικής. Ας τον γνωρίσουμε καλύτερα λοιπόν μέσα από τη συνέντευξη που ακολουθεί για λογαριασμό του «Αλεξανδρινού Ταχυδρόμου».

Ποια η σχέση σας με την Αλεξάνδρεια;

Γεννήθηκα στην πόλη της Αλεξάνδρειας και έζησα εδώ μέχρι και την ηλικία των δεκατεσσάρων ετών. Δημοτικό πήγα στην Πρασιόκειο, τότε που ακόμη στεγαζόταν στα σχολεία της Ιμπραμίας. Στη συνέχεια φοίτησα στο Αβερύφειο Γυμνάσιο στις δύο πρώτες τάξεις του και ακολούθως η οικογένειά μου μετόκησε στην Αθήνα όπου τελείωσα το σχολείο και έζησα 49 χρόνια. Στο διάστημα αυτό ήλθα στην Αίγυπτο αρκετές φορές για τουρισμό.

Μιλήστε μας για την ενασχόλησή σας με την εκπαίδευση και την γενικότερη δραστηριότητά σας.

Μετά το σχολείο, φοίτησα στο Μαθηματικό Τμήμα του Πανεπιστημίου Αθηνών από όπου και πήρα το πτυχίο μου και στη συνέχεια έκανα μία τριετή εκπαίδευση στο αντικείμενο των ηλεκτρονικών υπολογιστών. Από φοιτητής ασχολήθηκα με την φροντιστηριακή εκπαίδευση. Παράλληλα ασχολήθηκα επαγγελματικά με την χορωδιακή μουσική. Η πρώτη μου επαγγελματική μουσική παρουσία ήταν στον δίσκο «τα παράλογα», μία μελοποίηση στίχων του Νίκου Γκάτσου από τον Μάνο Χατζιδάκι. Επίσης, έλαβα μέρος σε 20 περίπου συναυλίες με μαέστρο τον Μίκη Θεοδωράκη (Άξιον εστί, Κάντο Χένεραλ κ.ά.), συμμετείχα στην χορωδία της ΕΡΤ και της Κρατικής Ορχήστρας Αθηνών. Επί δύο δεκαετίες ήμουν ο Συντονιστής Προγράμματος των Χορωδιακών Φεστιβάλ Αθηνών και Ρόδου (υπό την αιγίδα των αντίστοιχων Δήμων). Βέβαια, ποτέ δεν εγκατέλειψα την φροντιστηριακή εκπαίδευση στα μαθηματικά, ενώ ποτέ δεν διορίστηκα στο Ελληνικό Δημόσιο ως καθηγητής.

Και πως τελικά βρεθήκατε στις σχολικές τάξεις;

Όντας μέλος του Συνδέσμου Αιγυπτιακών Ελλήνων στην Αθήνα, μου έγινε πρόταση από το τότε μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου και Διαχειριστικό Διευθυντή της Αμπετείου Σχολής Καΐρου, τον κ. Νικόλα Βαδή, να διδάξω μαθηματικά στην Αμπέττειο, πράγμα το οποίο και αποδέχθηκα. Ήταν τον Σεπτέμβριο του 2016. Στην Αμπέττειο Σχολή Καΐρου δίδαξα επί 6 χρόνια, ως καθηγητής του φορέα. Από τον Οκτώβριο του 2023 εμφανίστηκε ένα κενό σε θέση μαθηματικού στο Αβερύφειο Γυμνάσιο-Λύκειο, οπότε και ανέλαβα ως καθηγητής στο σχολείο, στο οποίο κάποτε υπήρξα μαθητής. Κάτι ιδιαίτερα συγκινητικό για μένα.

Έχετε εμπλακεί στην έκδοση του ηλεκτρονικού περιοδικού «ο Νέος Κάδμος». Τι ιστορία έχει το περιοδικό αυτό;

Το 1947, με πρωτεργάτες δύο τότε μαθητές της Αμπετείου Σχολής, τον Μίκη Καπαϊτζή (ο οποίος δεν είναι πλέον εν ζωή) και τον Πάνο Αρβανιτάκη, ξεκίνησε η έκδοση του περιοδικού «Κάδμος». Η προσπάθεια στέφθηκε με επιτυχία καθώς η τότε Διοίκηση της Σχολής και ο Σύλλογος των διδασκόντων αγκάλιασαν την προσπάθεια και υπήρξαν αρωγοί. Τα άρθρα έγραφαν κυρίως μαθητές και μαθήτριες της Σχολής. Με την κατά κύματα φυγή των Αιγυπτιακών Ελλήνων από την Νειλοχώρα την δεκαετία του '60 σταμάτησε η έκδοση. Αργότερα κάποιοι απόφοιτοι της Αμπετείου στην Αθήνα αποφάσισαν να συνεχίσουν την έκδοση. Το 2018, ο Πρόεδρος του Ιδρύματος Αμπετείου Σχολής Καΐρου, ο Αρχιεπίσκοπος Σινά, Φαράν και Ραϊθώ, κ. Δαμιανός, αποφάσισε να αναλάβει η Σχολή την συνέχιση της έκδοσης του περιοδικού «Κάδμος». Τότε, όντας καθηγητής της Αμπετείου, μου ζητήθηκε να γίνω μέλος της συντακτικής επιτροπής υπό την αρχισυνταξία του Αιγυπτιακή κ. Λάκη Πεζά, ο οποίος διαμένει στην Αθήνα. Αφού εκδόθηκαν 3 τεύχη υπό την σκέπη της Αμπετείου Σχολής, αιφνίδια, ο Αρχιεπίσκοπος αποφάσισε την αναστολή της έκδοσης, πράγμα που στενοχώρησε πολλούς Αμπετεϊανούς. Ο εκ των πρωτεργατών του «Κάδμου», κ. Πάνος Αρβανιτάκης, ο οποίος ζει στο Λονδίνο, κινητοποιήθηκε για να συνεχισθεί να εκδίδεται το περιοδικό. Μετά από σειρά συζητήσεων, ο κ. Νικόλας Βαδής, Πρόεδρος του Ελληνικού Κέντρου Καΐρου (επί της πλατείας Τάλαστ Χαρμπ στο Κάιρο), πρόβη στις απαραίτητες ενέργειες, ώστε το Ελληνικό Κέντρο να αναλάβει την έκδοση ηλεκτρονικού περιοδικού με την επωνυμία «ο Νέος Κάδμος» και αρχισυντάκτες τους κ. Πάνο Αρβανιτάκη και Λάκη Πεζά. Ταυτόχρονα δημιουργήθηκε ιστοσελίδα, στην οποία αναρτώνται όλα τα τεύχη του «Νέου Κάδμου», ενώ καταβάλλεται προσπάθεια να αναρτηθούν και τεύχη του αρχικού περιοδικού. Το πρώτο τεύχος του «Νέου Κάδμου» εκδόθηκε τον Φεβρουάριο του 2023 και έχουν εκδοθεί συνολικά 5 τεύχη μέχρι σήμερα με μέσο όρο σελίδων πάνω από 60 ανά τεύχος. Το περιοδικό αποστέλλεται ηλεκτρονικά, δωρεάν.

Ποιος είναι ο δικός σας ρόλος στο ηλεκτρονικό αυτό έντυπο;

Έχω την ευθύνη του σχεδιασμού και παραγωγής της έκδοσης. Αφού συλλεγούν τα κείμενα από τους αρθρογράφους και εγκριθούν από την αρχισυνταξία, πρέπει να μπουν στην σωστή τους θέση και με το συνοδευτικό φωτογραφικό υλικό. Επίσης, αποστέλλω ηλεκτρονικά το παραγόμενο τεύχος στους περίπου 900 παραλήπτες του περιοδικού. Ακόμα, διαχειρίζομαι την ιστοσελίδα του περιοδικού. Τέλος, γράφω άρθρα υπό τύπον ρεπορτάζ για τα τεκταινόμενα σήμερα στις ελληνικές παροικίες Καΐρου και Αλεξάνδρειας.

Θεωρώ χρέος μου να αναφέρω πως την ορθογραφική επιμέλεια έχει ο φιλόλογος, πρώην καθηγητής της Αμπετείου, κ. Αλέξανδρος Κακαρούνας, ο οποίος ζει στο Κάιρο. Μεταξύ των τακτικών συνεργατών του περιοδικού είναι κάποιοι Αμπετεϊανοί, όπως ο σκηνοθέτης κ. Κώστας Φέρρης, ο συγγραφέας και ιστορικός ερευνητής κ. Νικόλας Νικηταρίδης, η κ. Νανά Ευσταθιάδου, η συγγραφέας και ιστορική ερευνήτρια κ. Μαρία Αδαμαντίδου-Κουτρομπάκη, η δικηγόρος κ. Βίλλυ Πολίτου-Ζουέ, ο φωτορεπόρτερ κ. Φοίβος Κυριακού, ο λογοτέχνης κ. Λάμπρος Μπενοβίας, αλλά και μη Αμπετεϊανοί, όπως η Δρ. Αγγελική Τσιαδίμη, πρώην Διευθύντρια της Τοσπισίας-Πρατσικείου, ο κ. Γιάννης Φουρτούνας, ο οποίος διδάσκει νεοελληνική γλώσσα σε Αιγυπτίους στο Κάιρο, ενώ είχαμε την χαρά να φιλοξενήσουμε στο περασμένο (ανοιξιάτικο) τεύχος, ένα δικό σας άρθρο κ. Χαλιακόπουλε.

Τιμή μου κ. Μπάση! Τι προσδοκάτε από την κυκλοφορία του Νέου Κάδμου;

Με τον αρχικό «Κάδμο» κρατιόταν ζωντανή η μνήμη προσώπων και γεγονότων που αφορούσαν στο Κάιρο και την Αμπετείο, ενώ παρουσιάζονταν και η σημερινή δράση της Καϊρινής ελληνικής παροικίας και ειδικότερα της Αμπετείου. Με την σημερινή μορφή του «Νέου Κάδμου» συνεχίζει αυτό, αλλά επιπροσθέτως μπαίνουν και σημερινές δράσεις της Αλεξανδρινής ελληνικής παροικίας. Για παράδειγμα, οι σχολικές εορτές στην Αλεξάνδρεια, οι δράσεις του Πατριαρχείου και εκδηλώσεις, όπως αυτές της παρουσίας των πνευμονολόγων του Πανεπιστημίου Πατρών στην Αλεξάνδρεια.




Αν κάποιος ενδιαφέρεται να λαμβάνουν τα τεύχη του ηλεκτρονικού περιοδικού «ο Νέος Κάδμος» τι θα πρέπει να κάνουν;



Θα πρέπει να στείλουν ένα μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου στην ηλεκτρονική διεύθυνση του περιοδικού και να δηλώσουν κάποια δική τους ηλεκτρονική διεύθυνση για να λαμβάνουν ηλεκτρονικά το κάθε νέο τεύχος. Εναλλακτικά, μπορούν να επισκέπτονται την ιστοσελίδα του περιοδικού και να «κατεβάζουν» στον υπολογιστή τους παλαιά και νέα τεύχη.

Η ηλεκτρονική διεύθυνση είναι kadmos.neos@gmail.com,

ενώ η ιστοσελίδα είναι <http://neoskadmos.online/>

Φωτογραφικό υλικό

	<p>Το εξώφυλλο του Νέου Κάδμου, φιλοτεχνημένο από την κ. Μαρία Μηχαλίδου.</p>
	<p>Ο κ. Νικόλας Βαδής, Πρόεδρος του Ελληνικού Κέντρου Καΐρου.</p>
	<p>Ο πρωτεργάτης του «Κάδμου» Μίκης Καπαϊτζής. Έφυγε από την ζωή τον Οκτώβριο του 2019 στην Αθήνα, σε ηλικία 88 ετών.</p>

	Ο κ. Πάνος Αρβανιτάκης, εκ των πρωτεργατών του «Κάδμου» και αρχισυντάκτης του «Νέου Κάδμου».
	Ο κ. Λάκης Πεζάς, πρώην αρχισυντάκτης του «Κάδμου» και τώρα του «Νέου Κάδμου»

Ελλάδα-Αίγυπτος. Τι αντιπροσωπεύει για σας;

Έχω ζήσει πάνω από 20 χρόνια στην Αίγυπτο και υπερδιπλάσια στην Ελλάδα. Αισθάνομαι τόπους μου και τις δύο χώρες. Πολλές φορές, όταν είμαι στην Ελλάδα, προσδοκώ να επιστρέψω στην Αίγυπτο. Και έρχονται στιγμές στην Αίγυπτο που νοσταλγώ να βρεθώ στην Ελλάδα. Εύχομαι το θετικό κλίμα που υπάρχει σήμερα μεταξύ των δύο χωρών να συνεχίσει να υπάρχει, διότι η ιστορία διδάσκει ότι κάποια στιγμή οι σύμμαχοι μπορεί να διαλύσουν την συμμαχία τους και αντιστρόφως. Τα συμφέροντα και οι συμμαχίες κατά καιρούς αλλάζουν ή/και επανέρχονται!

Καθώς έχετε αναλάβει και το βήμα του ψαλτηρίου στον ιστορικό Ιερό Ναό του Ευαγγελισμού εδώ στην Αλεξάνδρεια, ποια είναι η εμπειρία σας από ιεροψαλτική και εκπαιδευτική άποψη;

Κατ' αρχάς να ξεκαθαρίσω ότι δεν έχω κάποιο πτυχίο επί της ψαλτικής. Απλά, όντας καλλιφώνος και έχοντας μία μουσική εμπειρία στην δυτική μουσική, προσπάθη να καλύψω την έλλειψη ψαλτών που υπάρχει στην Αλεξάνδρεια. Πάντως, θα έλεγα ότι η εμπειρία μου είναι μάλλον τραυματική! Και από την ιεροψαλτική και από την εκπαίδευση! Είναι δύσκολο να βλέπεις μόνο 4-5 άτομα να έρχονται στην Θεία Λειτουργία, σε ναούς που κάποτε έσφυζαν από ζωή. Αντίστοιχα, όταν ήμουν μαθητής της Β' Γυμνασίου στο Αβερώνφειο, είχαμε δύο τμήματα των 35 ατόμων, με το κάθε παιδί από Έλληνες γονείς. Σήμερα, η Β' Γυμνασίου έχει μόνο 2 παιδιά! Δύο τμήματα τότε, δύο παιδιά σήμερα! Δεν μπορώ ακόμη να δεχθώ ότι η προσπάθεια για διατήρηση της όποιας απομένουσας ελληνικότητας, τελικώς, θα αποβεί μάταιη.



Η άνω φωτογραφία του Βασίλη Πουλαρίκα

Αιγυπτιακό φολκλόρ από τον Αιγυπτιώτη καλλιτέχνη Αλέκο Γκρέις



Ιμνν ελ Μπάλαντ φλερτάρει την πωλήτρια των ράπανων

Ο «Poet in Residence» του ΚΑΔΜΟΥ

Η έμμετρη ποίηση του Λάμπρου Σταύρου Μπενοβία
Πρ. Καθηγητή της Αμπετείου Σχολής Καΐρου



Από την συλλογή «Τα βαθυσήμαντα»
Πηγαίνοντας να βρούμε τη χαρά
σε απομακρυσμένα χωρία
(μέρος 2^ο)

Έν Καΐρω, μεσούντος Ιουνίου 2024



Όταν η αχαλίνωτη ελευθερία γίνεται αυτοτυραννία

Πέστε μου τι μας έχει αλλάξει
στον σύγχρονο ζωής ρυθμό
πολλά μας έχουν συνταράξει
στον κόσμο το σημερινό.

Σε μια ζωή συνυφασμένη
μ' όλα τα καθημερινά
λες κι είμαστε προσηλωμένοι
μόνο σε βιώματα απλά.

Φαρισαϊσμοί και φανφαρονισμοί

Δεν βλέπουμε μεσ' στη βιοπάλη
πόσο υποκρινόμαστε
θέμε να είμαστε μεγάλοι
και ν' αυτοθαυμαζόμαστε.

Και κάποτε η ελευθερία
στην καθημερινή ροή
φθάνει ως την αυθαιρεσία
και την ασύδοτη ζωή.



Οπλομαχίες σκοπιμότητας χωρίς αξίες νομιμότητας...

Πόσα συμφέροντα κινούνται
υπό των όπλων την κλαγγή
και πόσοι αθώοι ξεγελιούνται
από λαοπλάνων την φωνή.

Πόσοι ασυνείδητοι ηγούνται
σ' άθλιες εμφύλιες ταραχές
και ποια άτομα καθοδηγούνται
απ' αρχηγούς χωρίς αρχές.

Αθώοι που θυσιάζονται στον βωμό της σκοπιμότητας...

Γνωστά αρχηγικά σαΐνια
με πράξεις λογικοφανείς
κρύβουν την ψυχική τους γύμνια
με ισχυρισμούς αφελείς.

Τον κόσμο πνίγουνε στο αίμα
δεν έχουν μπέσα ούτε μυαλά
και τους καταπίνει το ψέμα
ο δόλος και η πονηριά.



Ο πόλεμος δεν είναι πάντα λύση

Υπάρχει πάντα κάτι άλλο
στης λογικής την κάθε οδό
και σ' όσα προξενούνε σάλο
πότε απ' εκεί ... πότε απ' εδώ.

Δεν λύνονται ποτέ τα πάντα
μόνο με αναταραχές
κι ούτε με πόλεμου συμβάντα
που κηλιδώνουν εποχές.

Αυτοαγωνίζομαι

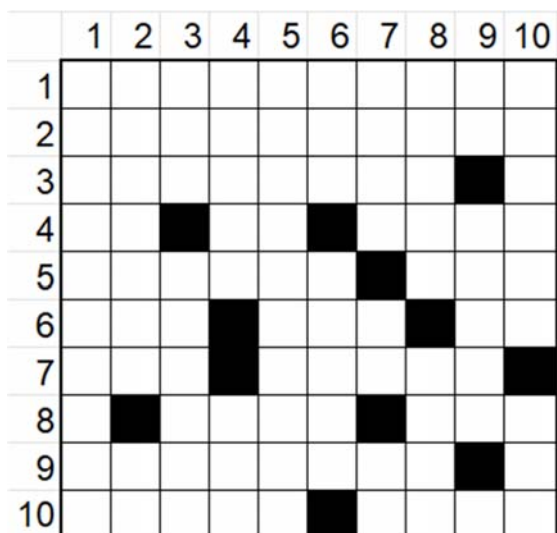
Κάθε άνθρωπος που 'ναι ψαγμένος
και έχει προβληματισμούς
δουλεύει στη ζωή με σθένος
για νά βρει πού τον πάει ο νους.

Φιλοσοφώντας στην πορεία
αποχτάμε στερεότητα
πέρ' από την θνητή φλυαρία
που δεν έχει σταθερότητα.



Αιγυπτιώτικο σταυρόλεξο

Επιμέλεια Γιάννη Φουρτούνα



ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ

- 1 Περίοδος νηστείας του Ισλάμ (γεν.)
- 2 Υψηλό επίπεδο πνευματικής, συναισθηματικής και δημιουργικής εξέλιξης (γεν.)
- 3 Η εορτή των θυσιών στον αραβικό κόσμο
- 4 Ομόηχα φωνήεντα – Μισή.....Ρίτα – Το φώναζαν επιτιθέμενοι οι ήρωες του αλβανικού έπους
- 5 «Άφες αυτοίς πάτερ άγιε, ου γαρ τι εποίησαν» , είπε ο Χριστός επάνω στον σταυρό - Ανεπιτυχές σουτ
- 6 Αγγλικός τίτλος ευγενείας – Μίλησες σωπηλά; – κομμάτια από γόμα

7 Μέσα στην άβυσσο – Ιδιωτικό, αλλά ξένο (αντιστρ.)

8 Αυτά δεν είναι σίγουρα ζυγά – Σύμβολα αρίστης ποιότητας

9 Ο πατέρας της ιστορίας

10 Λέγεται και κουτόχορτο

11 Ερωτά στην απάντηση τόσα.

ΚΑΘΕΤΑ

1 Η Ρωμανία, ο πολιτισμός και το καθεστώς της βυζαντινής αυτοκρατορίας

2 Μυθολογικές θεότητες που έρχονταν να αρπάξουν τις ψυχές και να τις οδηγήσουν στον Άδη-Αιγυπτιακή θεότητα που συμβόλιζε την ανατολή του ηλίου, εν αντιθέσει με τον θεό Άμμωνα που συμβόλιζε τη δύση

3 Είναι μοναδική, σε κάθε περίπτωση δεν υπάρχει άλλη – Εκλαϊκευμένη οδός (αιτ. καθ.)

4 Ο στρατηγός κατά τους τελευταίους αιώνες της βυζαντινής αυτοκρατορίας (αιτ.) – Αυτά βρίσκονται σε.... Πρόοδο

5 Πιεσμένος, στρεσαρισμένος

6 Περίπατος νηπίων - Δημοφιλές επιτραπέζιο παιχνίδι στον αραβικό κόσμο (αντίστρ.)

7 Κλωστή υφάσματος – Ξενική κατάφαση- Δύο από τα τέσσερα ποσά

8 Ευλύγιστα υδροχαρή δέντρα – Από μόνο του δεν...κάνει τον παπά

9 Ολυμπιακή Αεροπορία – Πρόχειρο γυναικείο ρούχο

10 Το τελευταίο, το έσχατο – Μία πρόθεση

(η λύση στο επόμενο)

Η λύση του ανοιξιάτικου τεύχους 2024

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
1	Σ	Π	Ε	Τ	Σ	Ε	Ρ	Ο	Π	Ο	Υ	Λ	Ε	Ι	Ο	Ν
2	Υ	■	Ο	Κ	Ι	Τ	Σ	Ι	Σ	Α	Φ	Ο	Π	Α	■	Ο
3	Ν	Ο	■	Ι	Τ	Ε	Α	Ν	■	Σ	Α	Λ	Ο	■	Σ	Μ
4	Ε	Γ	Ω	■	Ο	Ρ	Μ	■	Μ	Ε	Λ	Ο	■	Σ	Ο	Ι
5	Τ	Ο	Ρ	Α	■	Ο	■	Σ	Ο	Ω	Α	■	Ι	Α	Κ	Σ
6	Α	Λ	Ο	Β	Α	■	Κ	Α	Ν	Σ	■	Κ	Α	Ρ	Ι	Μ
7	Ι	Ο	Σ	Ε	Μ	Α	■	Ν	Ω	■	Α	■	Μ	Ε	Γ	Α
8	Ρ	Δ	■	Κ	Ο	Ρ	Ε	Α	Τ	Ι	Κ	Ο	■	Μ	Ο	Τ
9	Ι	Ι	Μ	■	Μ	Α	Σ	Τ	Ι	Γ	Ω	Σ	Η	■	Λ	Ο
10	Σ	Μ	Α	Ν	■	Σ	■	Ο	Κ	■	Ν	Ο	Τ	Ι	Ο	Σ
11	Τ	Α	Κ	Ο	Σ	■	Π	Ρ	Ο	Σ	■	Τ	Ο	Ν	Ι	Κ
12	Ι	Ρ	Α	Ν	■	Λ	Α	Ι	Σ	■	Ο	■	Ν	Ε	Τ	Ο
13	Κ	Υ	Ρ	■	Σ	Α	Τ	Ο	■	Κ	Ρ	Α	■	Σ	Ι	Π
14	Ο	Π	■	Α	Μ	Ι	Ρ	■	Σ	Α	Υ	Ρ	Α	■	Α	Ε
15	Υ	■	Σ	Υ	Ο	Κ	Ι	Τ	Ο	Ν	Α	Γ	Ρ	Ο	■	Ι
16	Σ	Κ	Ο	Υ	Λ	Η	Κ	Ο	Φ	Α	Γ	Ω	Μ	Ε	Ν	Ο